

STAVOVI LOKALNOG STANOVNIŠTVA MALOG LOŠINJA O RAZVOJU TURIZMA U 2023.

Završni izvještaj
Glavni nalazi

institutzaturizam

lipanj 2023.

Sadržaj

Metodološki okvir istraživanja

Profil ispitanika

Ekonomske koristi od turizma

P1. O utjecaju turizma na grad

P2. Reakcije stanovnika prema turistima (indeks turističke iritacije)

P3. Zadovoljstvo uključenošću građana u proces planiranja i razvoja turizma u gradu

P4. Utjecaj turizma na tradicionalni način života, običaje i kulturu u gradu

P5. Utjecaj turizma na kvalitetu života u gradu

P6. Jeste li tijekom protekle turističke sezone u gradu doživjeli nešto od sljedećeg i kako je to utjecalo na Vas?

P7. O razvoju turizma u gradu

P8. Glavni ograničavajući faktor razvoja grada/Tri glavna ograničavajuća faktora razvoja grada

L1. Što biste preporučili gostima na Lošinj?

L2. Što je najbolje što Lošinj nudi gostima?

L3. Koje su najbolje manifestacije na području Grada Malog Lošinja?

L4. Prijedlozi za unapređenje kvalitete manifestacija

L5. Koje informacije gosti najčešće traže?

L6. Planirana ulaganja u turističko poslovanje

L6a. Status/stav poduzetnika s obzirom na eko certifikate/ oznake kvalitete

L7. Ocjena ponude elemenata

L8. Obrazloženje ocjene gradske uprave i prijedlozi unapređenja rada i suradnje sa stanovnicima

L9. Obrazloženje ocjene TZ Grada Malog Lošinja i prijedlozi unapređenja rada

L10. Što bi Grad Mali Lošinj i TZ Grada Malog Lošinja mogli učiniti za unapređenje kvalitete ponude destinacije i bolje rezultate rada?

L11. Stav građana o klimatskim promjenama

L12. Pokušaj smanjivanja klimatskih promjena je i moja osobna odgovornost

L13. Razina zabrinutosti zbog klimatskih promjena

L14. Najozbiljniji pritisci na okoliš za grad Mali Lošinj

L15. Održive prakse

L16. Sudjelovanje u inicijativama kojima se potiče održivi razvoj

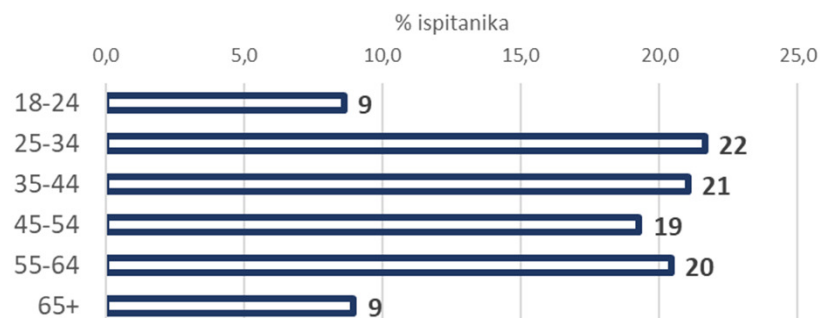
Metodološki okvir istraživanja

Ciljevi istraživanja	<ul style="list-style-type: none"> Analizirati stavove lokalnog stanovništva prema turizmu, turistima i turističkom razvoju Osnova za izračun pokazatelja društvene održivosti turizma u Malom Lošinj (u okviru CROSTO opservatorija) Analiza trendova/uočavanje promjena
Populacija	Stalni stanovnici na području Grada Malog Lošinja (JLS)
Uzorak	Veličina uzorka: 439 ispitanika (stanovnika) Stratificirani uzorak prema naseljima
Način prikupljanja podataka	Osobni intervju (anketari), u organizaciji TZ Grada Malog Lošinja
Instrument istraživanja	Upitnik
Razdoblje prikupljanja podataka	Travanj 2023.
Analiza	<ul style="list-style-type: none"> Ponderiranje rezultata istraživanja prema naseljima (Popis 2021.) Deskriptivna analiza, analiza sadržaja za otvorene odgovore Testiranje razlika (Hi-kvadrat test, Kruskal-Wallis test, razina značajnosti $\alpha=0,05$)
Prikaz rezultata	Glavni nalazi i rezultati (tablice) prema: <ul style="list-style-type: none"> Naseljima/skupinama naselja Koristima od turizma Prihodima od turizma Spolu Dobi Obrazovanju

Veličina uzorka prema naseljima		Broj ispitanika	
Mali Lošinj		300	
Veli Lošinj		60	
Naselja na manjim otocima	Susak	14	21
	Ilovik	3	
	Unije	4	
	Nerezine	28	
	Ćunski	14	
	Sveti Jakov	6	
	Punta Križa	3	
Ostala naselja	Belej	3	58
	Osor	2	
	Ustrine	2	
Ukupno		439	

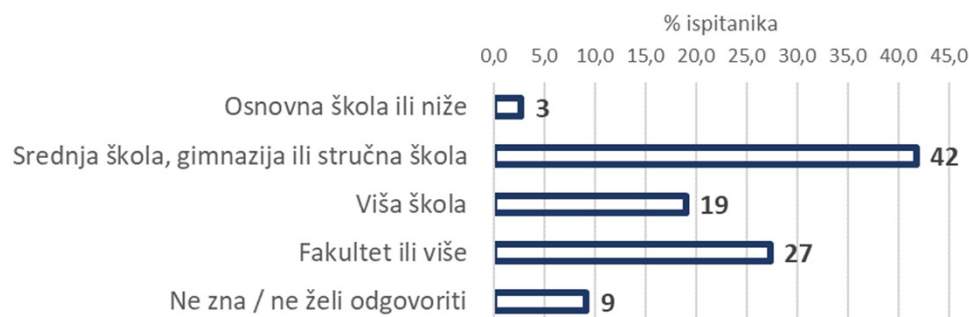
PROFIL ISPITANIKA U 2023.

Dob
(u godinama)

- 82% ispitanika u dobi od 25 do 64 godine, 9% mlađih od 25 i 9% starijih od 65 godina
- 50% ispitanika u Velom Lošinju pripada skupini 55+ (23% je starije od 65 godina)
- Najmlađi ispitanici (18 do 24 godine) najviše su zastupljeni u skupini ostalih naselja (12%)
- Najviše ispitanika u dobi od 25 do 34 godina je u naseljima na manjim otocima (33%)

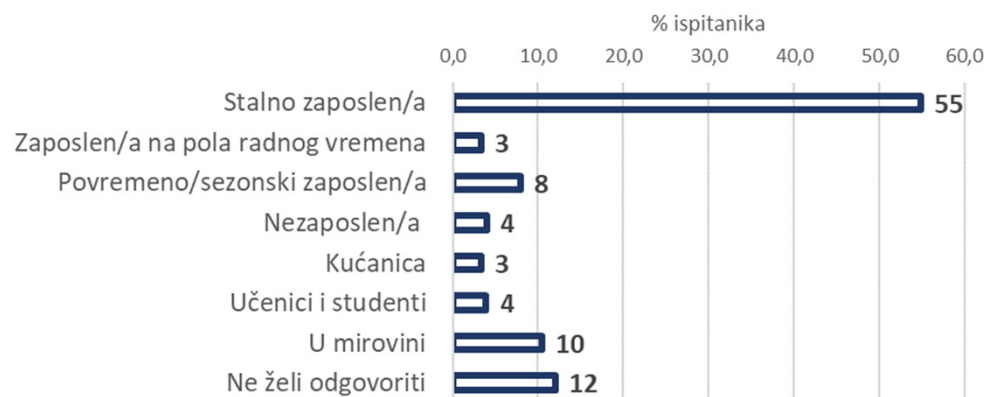
Obrazovanje

- Najviše je ispitanika sa srednjoškolskim obrazovanjem (42%), a slijede oni s fakultetskim obrazovanjem (27%)
- Najviše ispitanika s fakultetskim obrazovanjem je u Malom Lošinju (29%) i naseljima na manjim otocima (29%)
- Na manjim otocima je i najviše onih sa samo osnovnoškolskim obrazovanjem (19%)

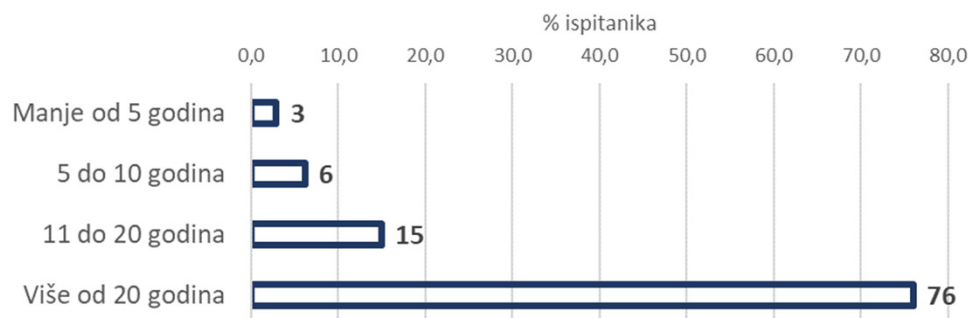
PROFIL ISPITANIKA U 2023.

Zaposlenost

- Oko dvije trećine ispitanika je zaposleno, njih 55% stalno, 8% sezonski, a 3% na pola radnog vremena
- Na razini Grada nezaposlenih je 4%, od 3,7% u Malom Lošinj u do 5% u Velom Lošinj u i 5,2% u skupini ostalih naselja
- Iznadprosječan udio stalno zaposlenih je među ispitanicima na manjim otocima (71%)
- Najveći udio umirovljenika je također na manjim otocima (14%)

Duljina stanovanja u mjestu

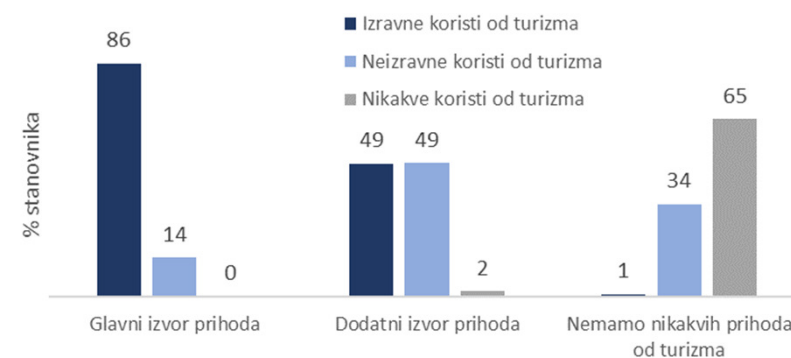

- Više od tri četvrtine ispitanika (76%) živi u mjestu u kojem su anketirani već više od 20 godina
- Veći od prosjeka udio 'stariosjedilaca' je zabilježen među ispitanicima u Velom Lošinj u (81%)
- Među ispitanicima na manjim otocima je čak 24% onih koji su u mjestu anketiranja manje od pet godina

EKONOMSKE KORISTI OD TURIZMA

D1. Osobna korist od turizma

- 78% stanovnika Grada Malog Lošinja smatra da ima koristi od turizma: 41% izravne, a 38% neizravne koristi
- 22% stanovnika smatra da nema nikakve koristi od turizma
- Značajne su razlike zabilježene s obzirom na mjesto stanovanja i socioekonomska obilježja stanovnika
- Iznadprosječan udio stanovnika koji smatraju da imaju izravnu korist od turizma je među stanovnicima na manjim otocima (62%) i Malom Lošinju (44%)
- Iznadprosječan udio stanovnika koji smatraju da nemaju nikakve koristi od turizma je u Velom Lošinju (30%)
- Udio stanovnika koji smatraju da imaju korist od turizma raste s porastom razine obrazovanja

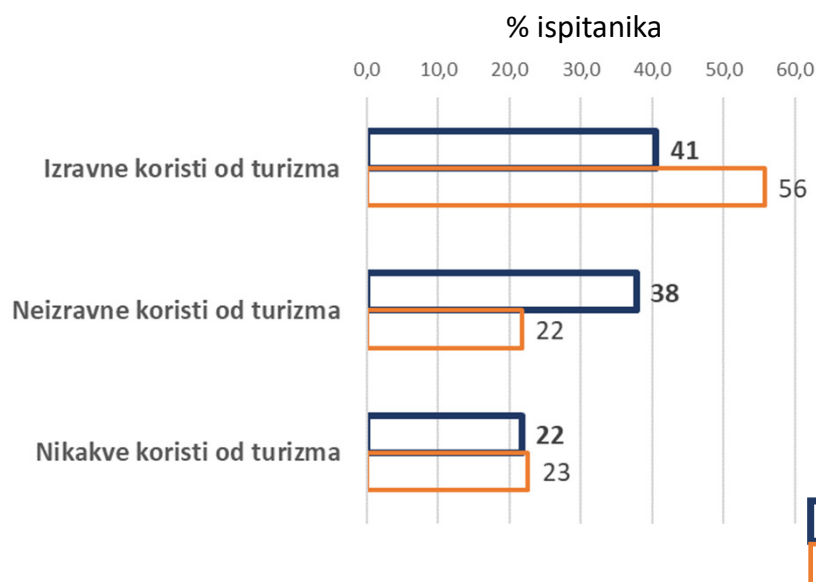
- Percepcija osobne koristi od turizma izrazito je korelirana s ostvarivanjem prihoda od turizma – među onima kojima je turizam glavni izvor prihoda njih 86% smatra da ima izravne koristi, dok među stanovnicima koji nemaju nikakve prihode od turizma najviše njih (65%) smatra da nema niti nikakve koristi od turizma

D2. Prihodi od turizma

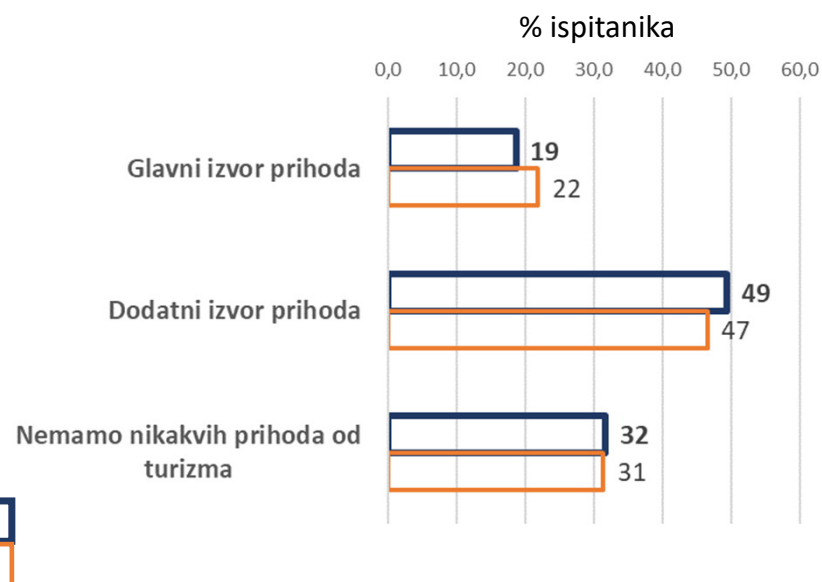
- 68% stanovnika ima određene prihode od turizma: za 19% turizam je glavni izvor prihoda, a za gotovo svakog drugog ispitanika turizam je dodatni izvor prihoda
- S obzirom na mjesto stanovanja, turizam je glavni izvor prihoda za 24% stanovnika na manjim otocima i 21% stanovnika Malog Lošinja (21%), te samo 6% stanovnika Velog Lošinja i 14% stanovnika u skupini ostalih naselja; u Velom Lošinju i skupini ostalih naselja iznadprosječan je udio stanovnika kojima je turizam dodatni izvor prihoda (oko 60%)

D1./D2. Ekonomske koristi od turizma (2019. – 2023.)

D1. Osobna korist od turizma (2019. – 2023.)

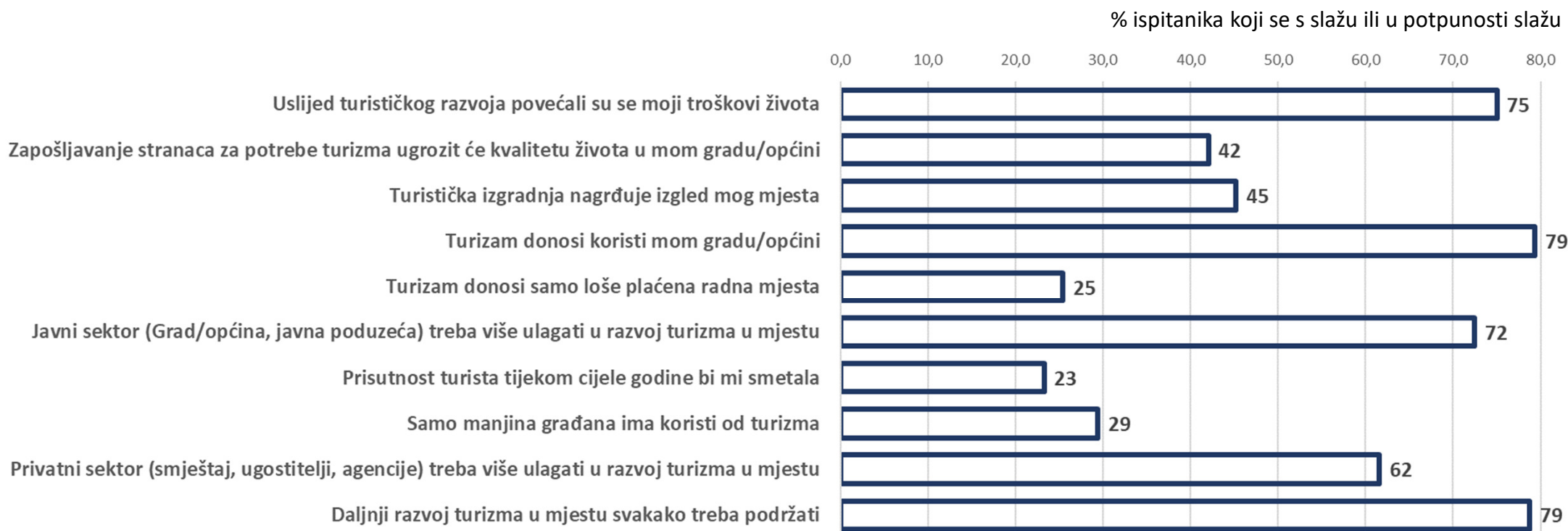

D2. Prihodi od turizma (2019. – 2023.)

Uz stabilan udio građana koji smatraju da nemaju nikakve koristi od turizma, u 2023. godini zamijećena je značajna razlika u percepciji građana kada je riječ o osobnim izravnim i neizravnim koristima od turizma. Dok je u 2019. godini više od polovice svih građana smatralo da ima izravne osobne koristi od turizma, a tek nešto više od petine da ima neizravne koristi, u 2023. godini taj je odnos gotovo izjednačen – smanjen je udio građana koji imaju izravne, a povećan udio onih koji ocjenjuju da imaju neizravne koristi od turizma. Smanjen je i udio građana kojima su prihodi od turizma glavni izvor prihoda, a povećan udio onih kojima su to dodatni izvori prihoda.

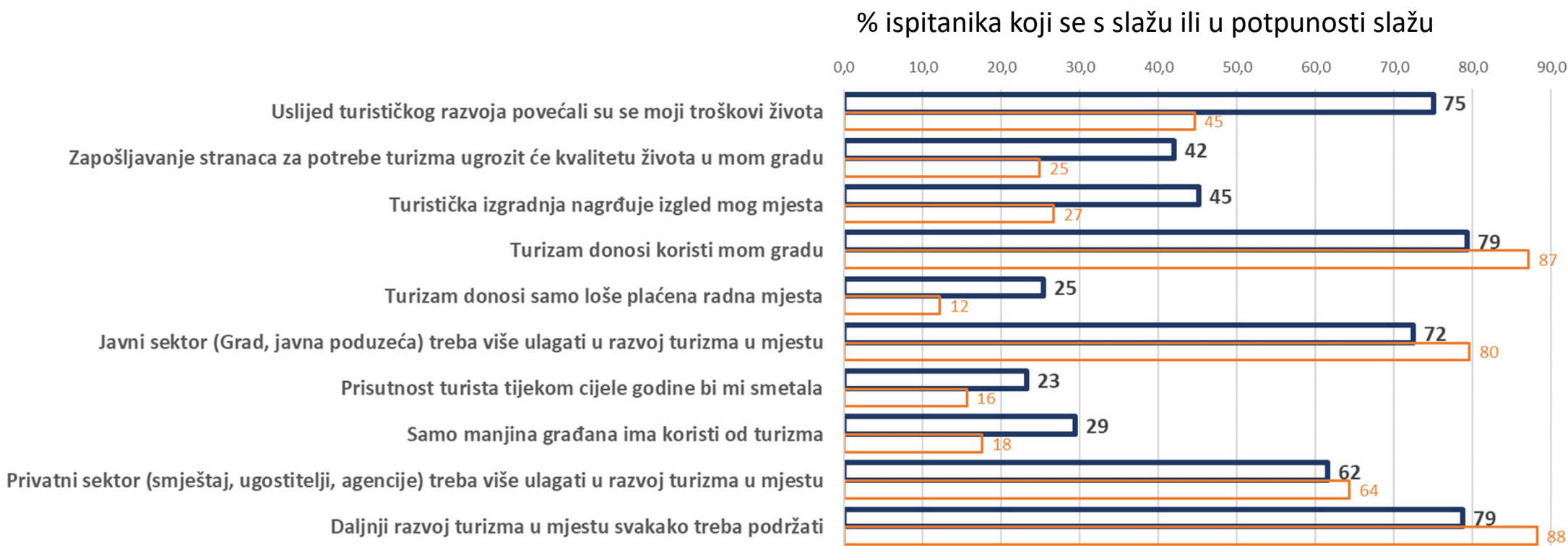
P1. O utjecaju turizma na grad (2023.)

Među naseljima/skupinama naselja, Veli Lošinj se ističe najmanjom podrškom razvoju turizma (53% bi podržalo daljnji razvoj, 58% smatra da turizam donosi koristi mjestu, 40% stanovnika ne bi voljelo vidjeti turiste cijele godine).

Stanovnici koji ocjenjuju da imaju izravne koristi od turizma ili im je turizam glavni izvor prihoda daju i veću podršku daljnjem razvoju, u većoj mjeri smatraju da turizam donosi koristi mjestu, u većoj mjeri bi prihvatili prisutnost turista tijekom cijele godine ili zapošljavanje stranaca za potrebe turizma.

P1. O utjecaju turizma na grad (2019. – 2023.)

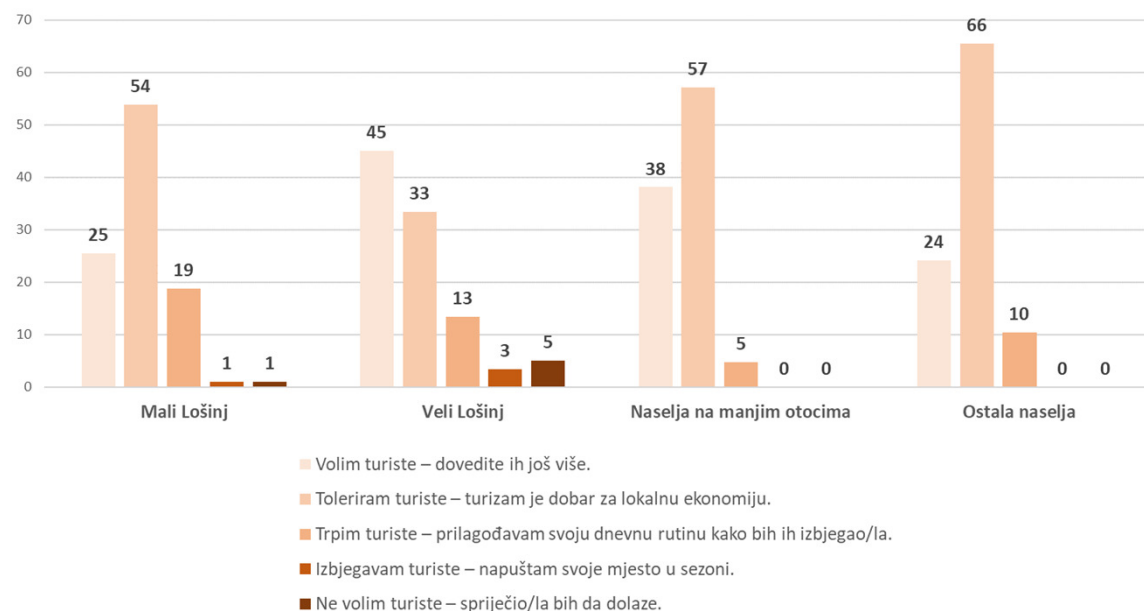
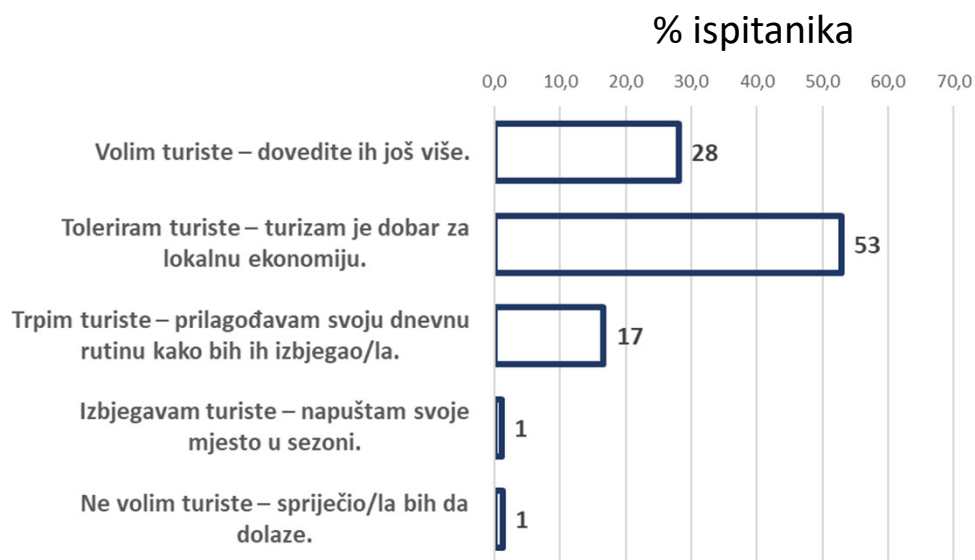

2019. – 2023.: Pad podrške turizmu i turističkom razvoju, vjerojatno dijelom kao posljedica društvenih promjena potaknutih pandemijom Covid-19 i energetsom krizom izazvanom ratom u Ukrajini

2023.

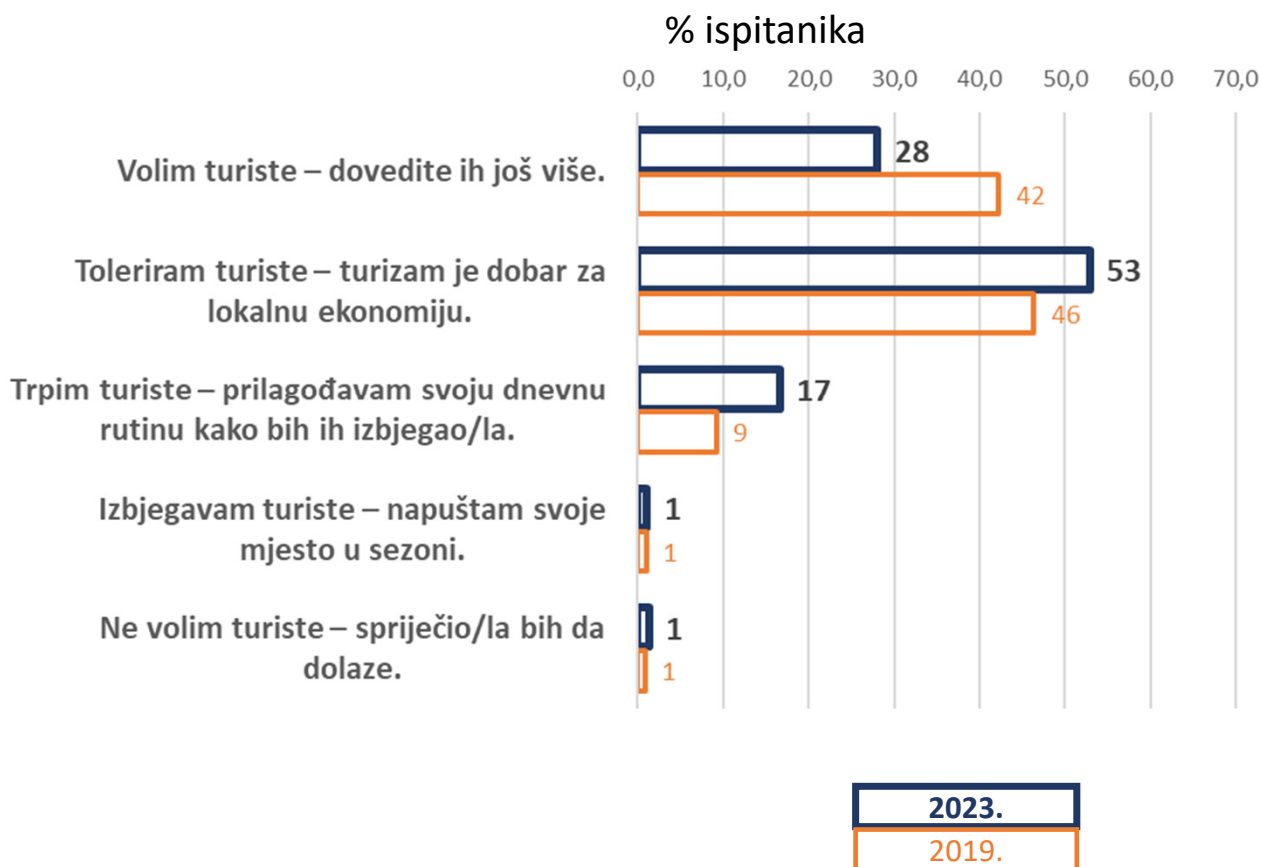
2019.

P2. Reakcije stanovnika prema turistima (indeks turističke iritacije) (2023.)

Među stanovnici koji ocjenjuju da nemaju nikakve koristi od turizma ili nemaju nikakvih prihoda od turizma je značajno veći udio onih koji prilagođavaju svoju dnevnu rutinu kako bi izbjegli turiste (38% i 30%, redom). Također, značajno je veći udio onih koji pokazuju prve znakove netolerancije prema turistima (5% i 3,5% stanovnika u tim skupinama bi spriječilo turiste da dolaze).

P2. Reakcije stanovnika prema turistima (indeks turističke iritacije) (2019. – 2023.)

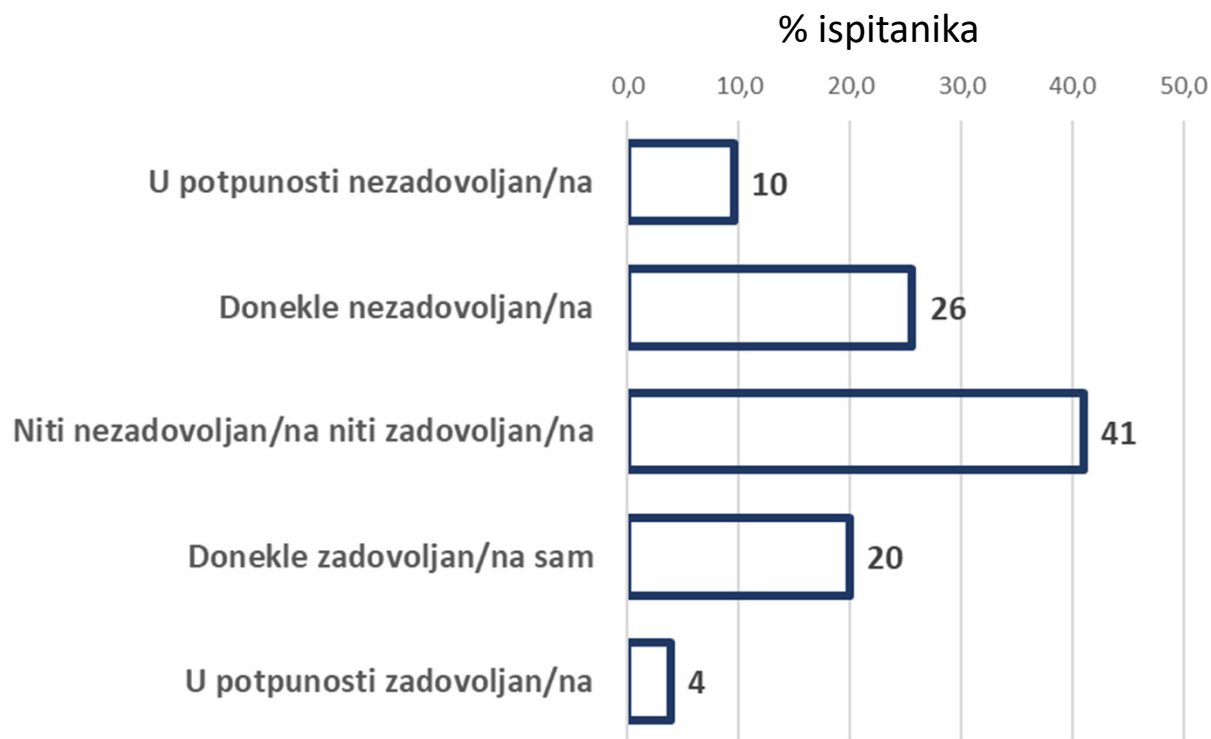

2019. – 2023.: Pad podrške turizmu i turistima

Smanjuje se tolerantnost stanovnika prema turizmu i turistima

Udio onih koji se prilagođavaju turistima i turističkoj aktivnosti promjenom svoje dnevne rutine kako bi izbjegli turiste i gužve gotovo je udvostručen u promatranom razdoblju

P3. Zadovoljstvo uključenosti građana u proces planiranja i razvoja turizma u gradu (2023.)

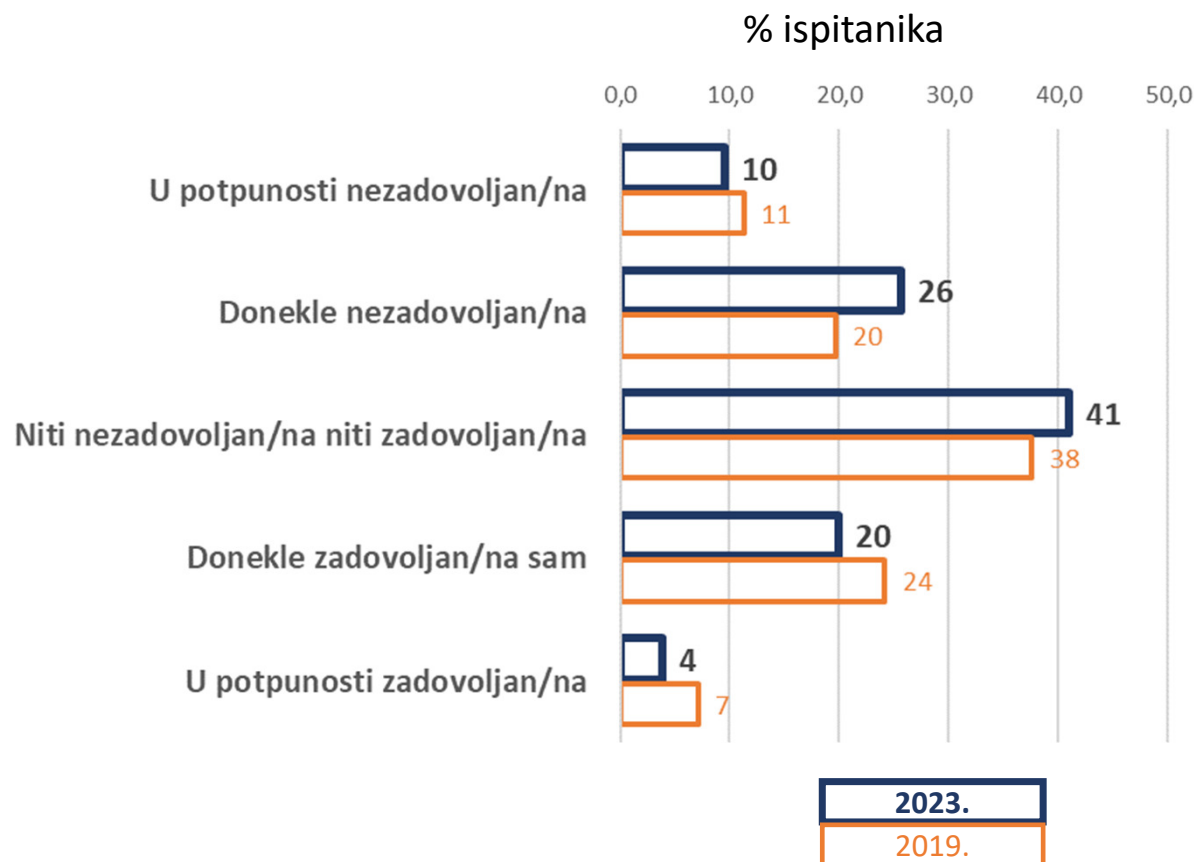

Razlike su uočene s obzirom na naselje/skupine naselja te koristi i prihode od turizma.

Najveći udio stanovnika zadovoljnih uključenosti u proces planiranja i razvoja turizma u gradu je u Velom Lošinju (18%).

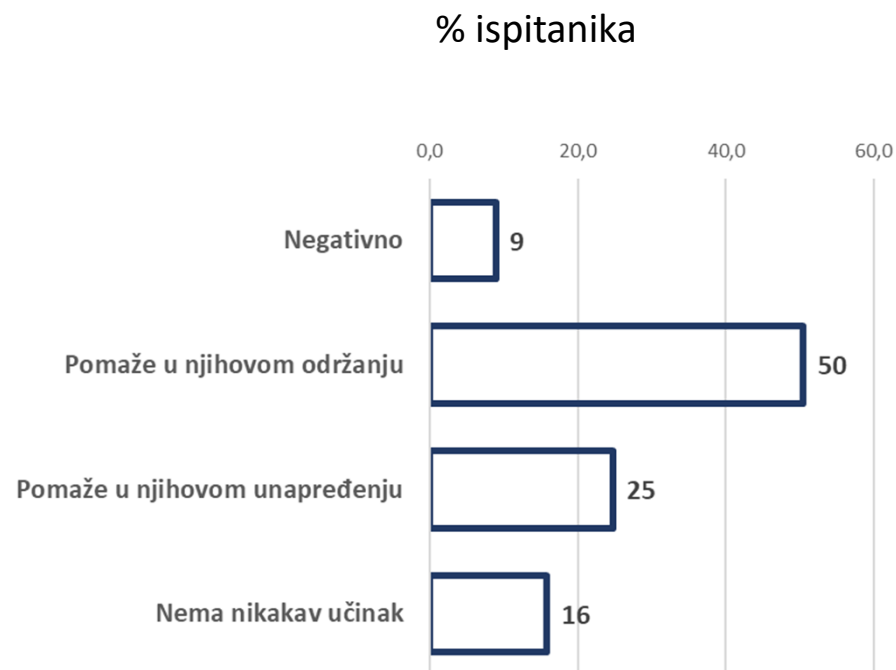
Nezadovoljnih (donekle ili u potpunosti) je među onima koji smatraju da nemaju koristi od turizma te onima koji nemaju nikakvih prihoda od turizma.

P3. Zadovoljstvo uključenosti građana u proces planiranja i razvoja turizma u gradu (2019. – 2023.)

2019. – 2023.:
Građani manje zadovoljni
uključenosti u proces planiranja
i razvoja turizma u gradu

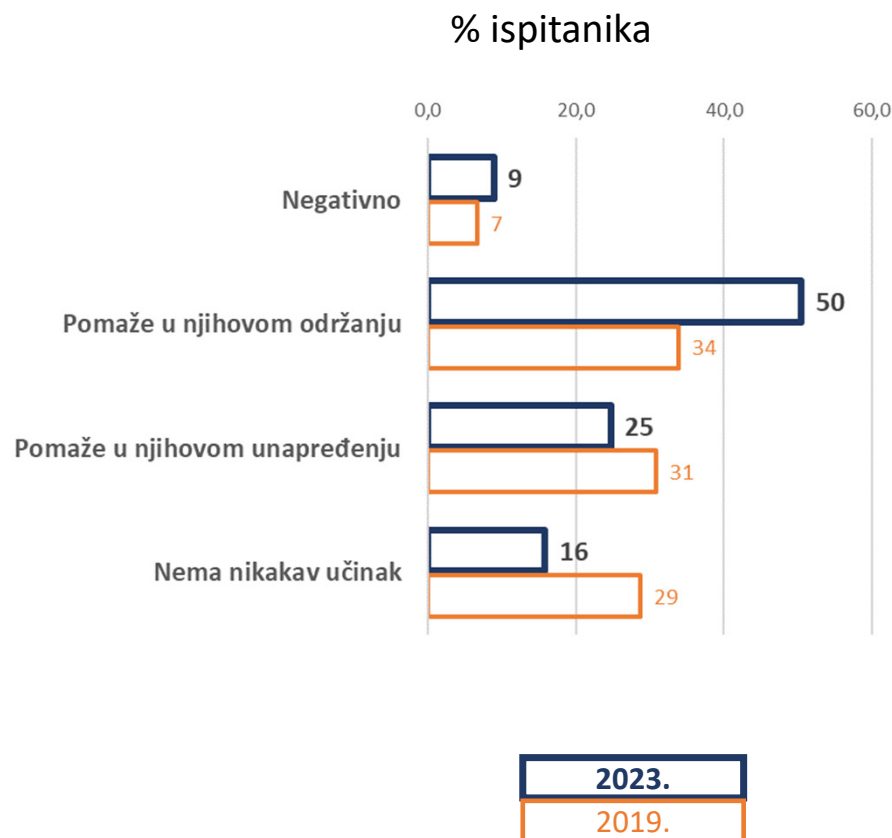
P4. Utjecaj turizma na tradicionalni način života, običaje i kulturu u gradu (2023.)

Razlike su uočene s obzirom na koristi i prihode od turizma.

Najveći udio stanovnika koji smatraju da turizam nema nikakav učinak ili da negativno utječe na način života, običaje i kulturu u gradu je među onima koji smatraju da nemaju koristi od turizma te onima koji nemaju nikakvih prihoda od turizma.

P4. Utjecaj turizma na tradicionalni način života, običaje i kulturu u gradu (2019. – 2023.)

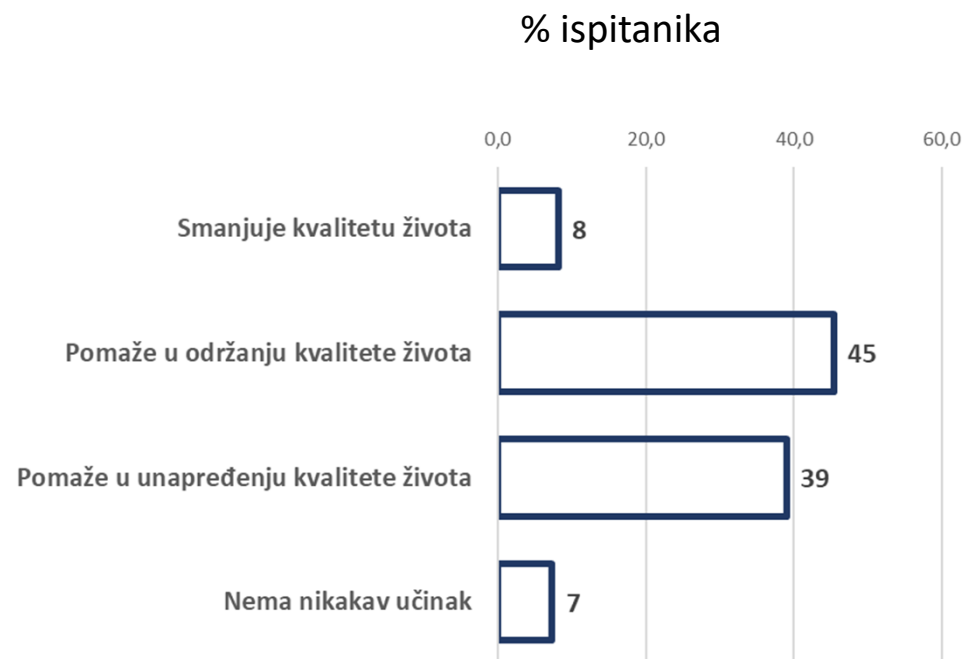

2019. – 2023.:

Gotovo je prepolovljen broj onih koji smatraju da turizam nema nikakav utjecaj na tradicionalni način života, običaje i kulturu u gradu. U isto vrijeme raste broj onih koji smatraju da turizam pomaže u njihovom održavanju, ali ne i u njihovom unapređenju.

Raste i broj onih koji utjecaj turizma na tradiciju ocjenjuju negativnim.

P5. Utjecaj turizma na kvalitetu života u gradu (2023.)

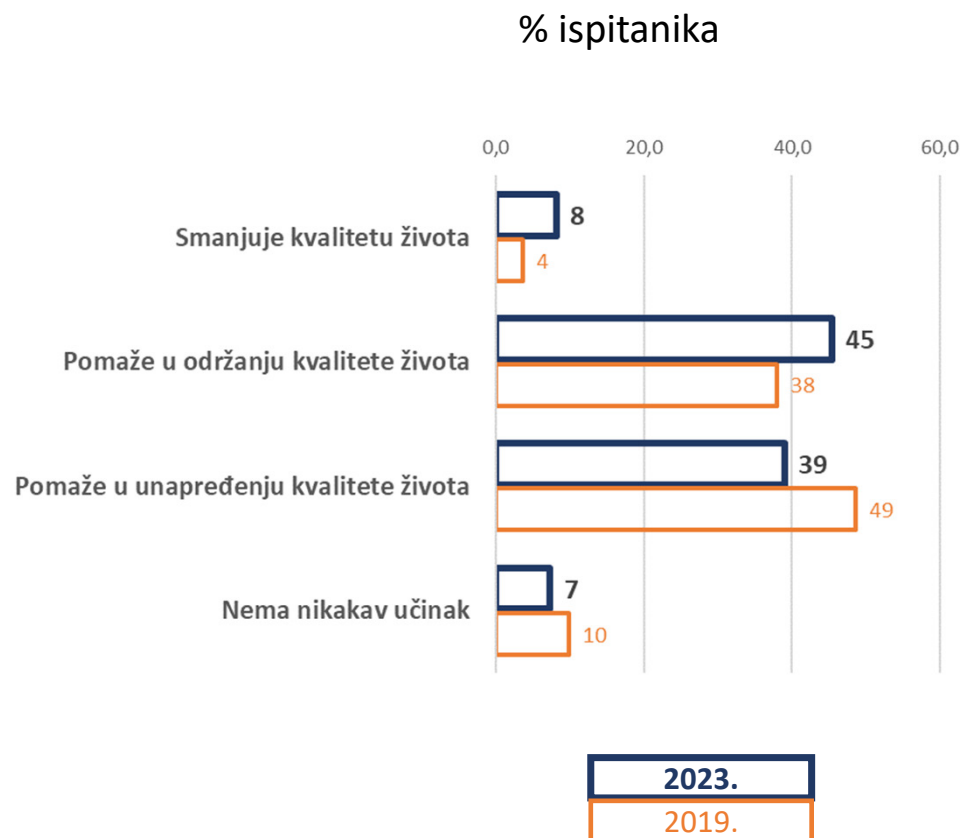
Razlike su uočene s obzirom na naselje/skupine naselja, koristi i prihode od turizma te dob i obrazovanje.

Stanovnici manjih otoka i skupine ostalih naselja u većoj mjeri smatraju da turizam pomaže u održavanju ili unapređenju kvalitete života. Među stanovnicima Velog Lošinja najviše je onih koji negiraju ikakav utjecaj turizma na kvalitetu života (20%).

Oni koji smatraju da nemaju koristi od turizma te oni koji nemaju nikakvih prihoda od turizma iznadprosječno ocjenjuju da turizam smanjuje kvalitetu života ili da nema nikakav učinak na nju.

Sličnih su stavova stanovnici starijih dobni skupina te oni nižeg obrazovanja.

P5. Utjecaj turizma na kvalitetu života u gradu (2019. – 2023.)

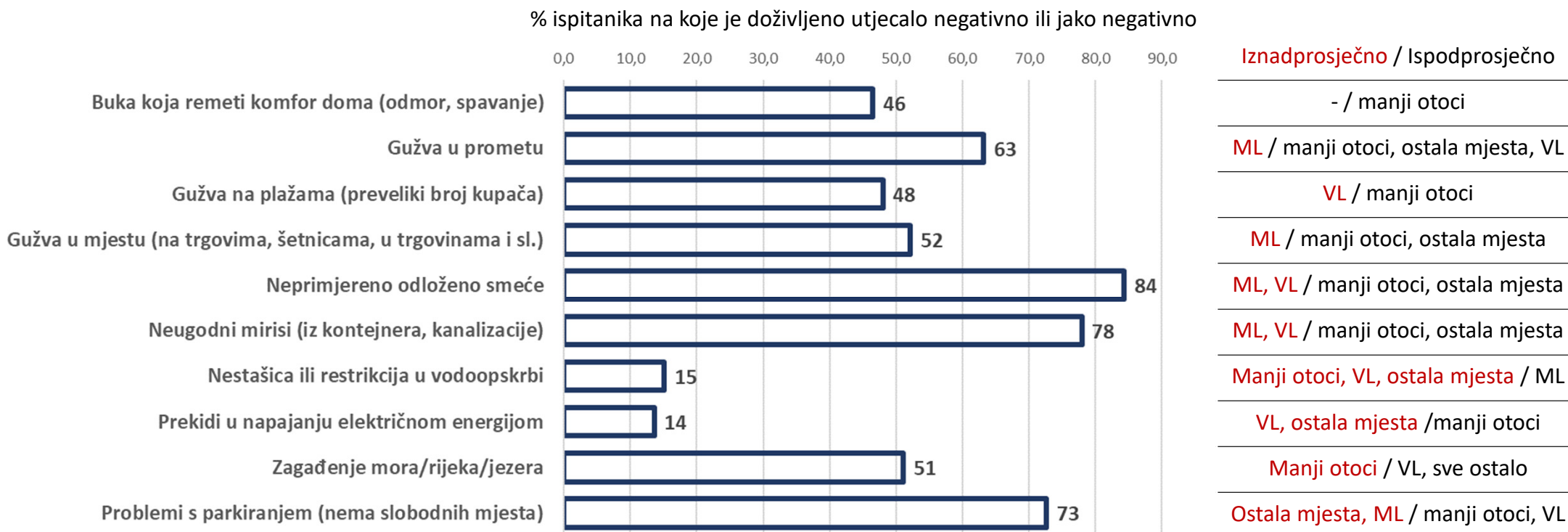

2019. – 2023.:

Udvostručen je broj građana koji smatraju da turizam smanjuje kvalitetu života u gradu.

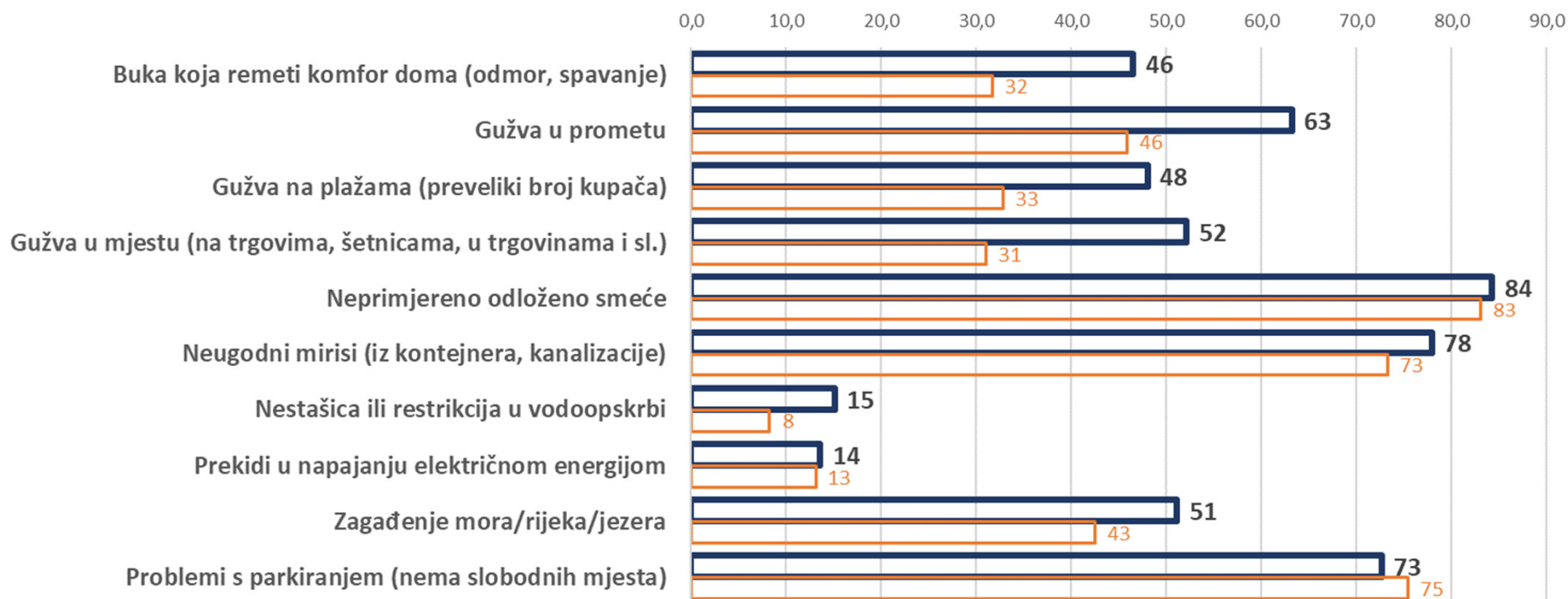
Raste broj građana koji smatraju da turizam pomaže u održavanju, ali ne i u unapređenju kvalitete života.

P6. Jeste li tijekom protekle turističke sezone u gradu doživjeli nešto od sljedećeg i kako je to utjecalo na Vas? (2023.)

P6. Jeste li tijekom protekle turističke sezone u gradu doživjeli nešto od sljedećeg i kako je to utjecalo na Vas? (2019. – 2023.)

% ispitanika na koje je doživljeno utjecalo negativno ili jako negativno

2019. – 2023.: Porast negativnog utjecaja gužve, buke, restrikcija u vodoopskrbi i zagađenja mora

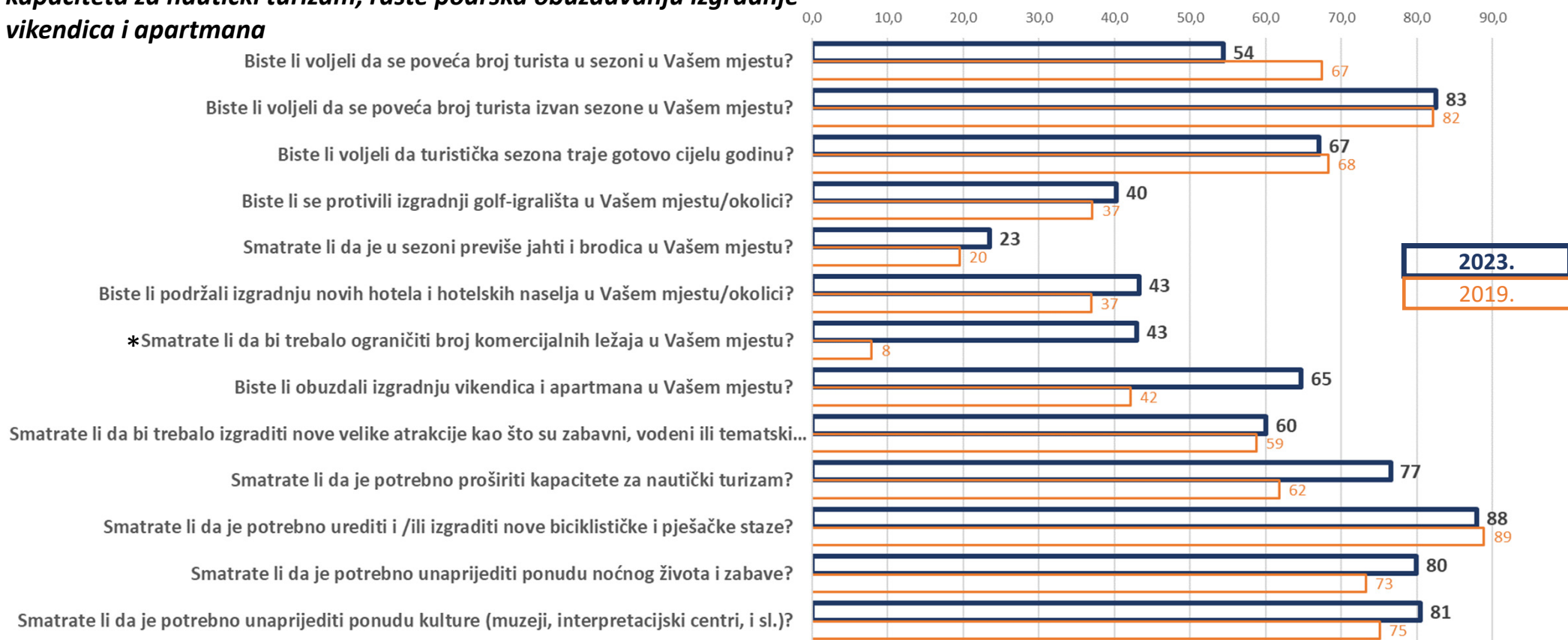
P7. O razvoju turizma u gradu (2023.)

P7. O razvoju turizma u gradu (2019. – 2023.)

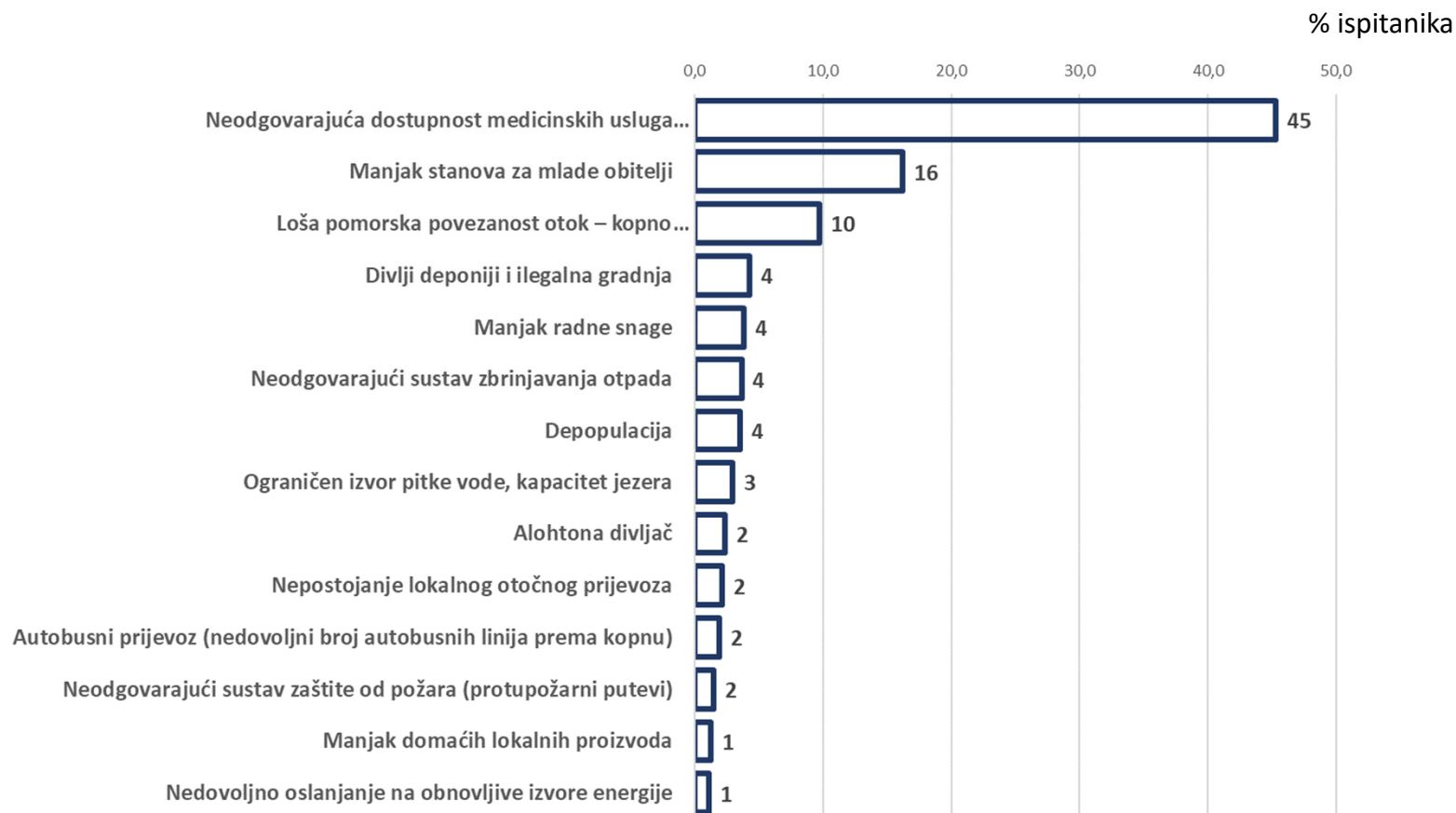
2019. – 2023.: Pad podrške povećanju broja turista u sezoni, proširenju kapaciteta za nautički turizam; raste podrška obuzdavanju izgradnje vikendica i apartmana

% ispitanika koji bi podržali razvojnu opciju

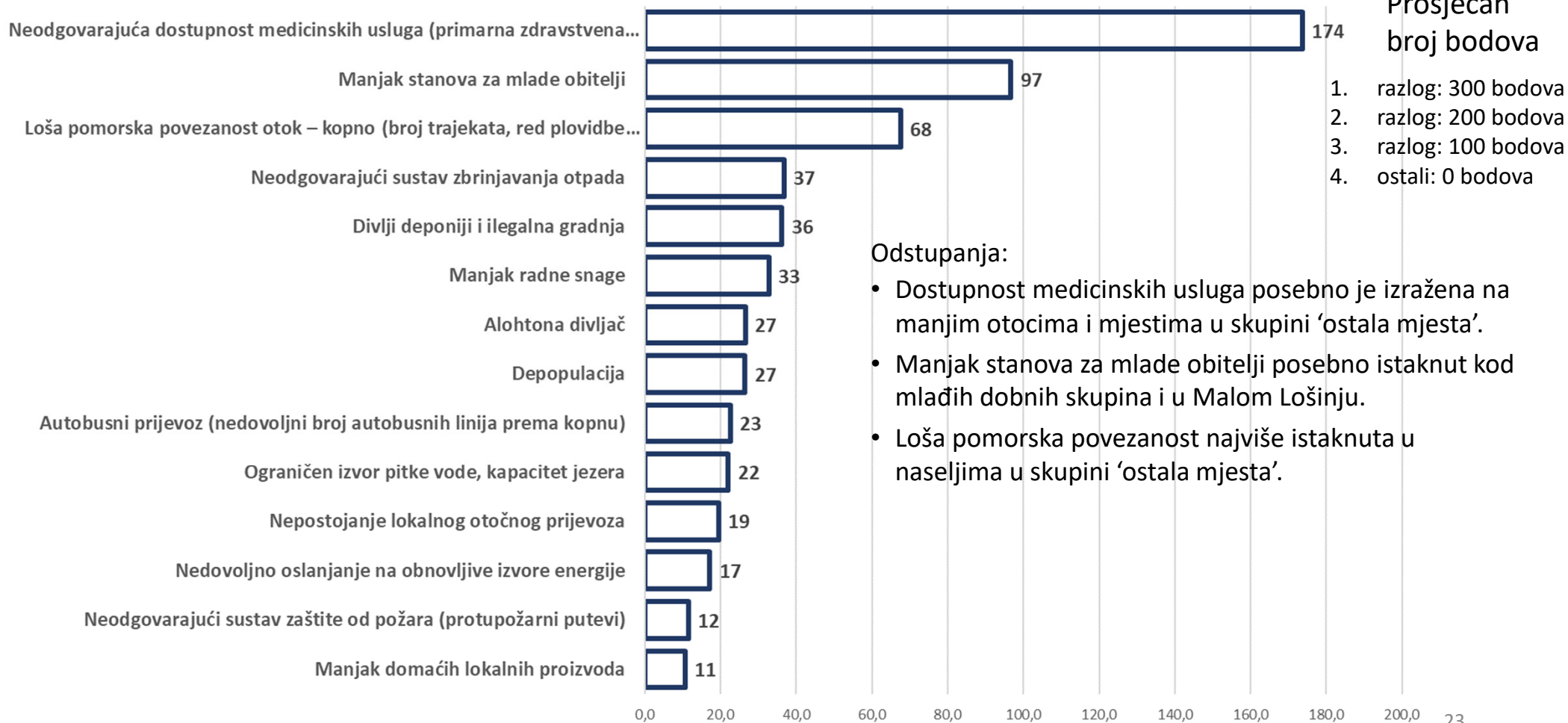

* U 2019. godini pitanje je glasilo: Smatrate li da je privatni smještaj problem za turizam u Vašem mjestu?

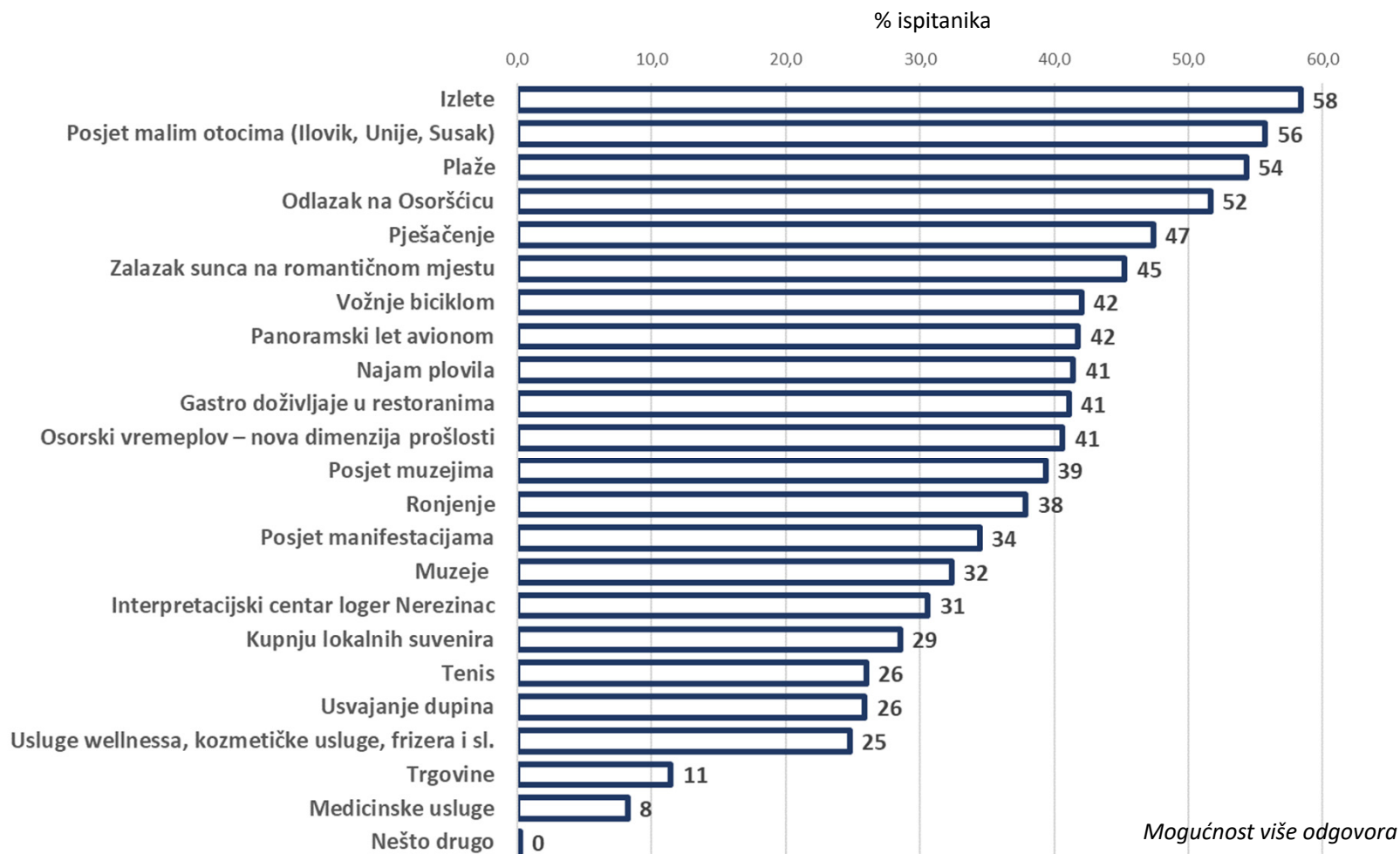
P8. Glavni ograničavajući faktor razvoja grada (2023.)

P8. Tri glavna ograničavajuća faktora razvoja grada (2023.)

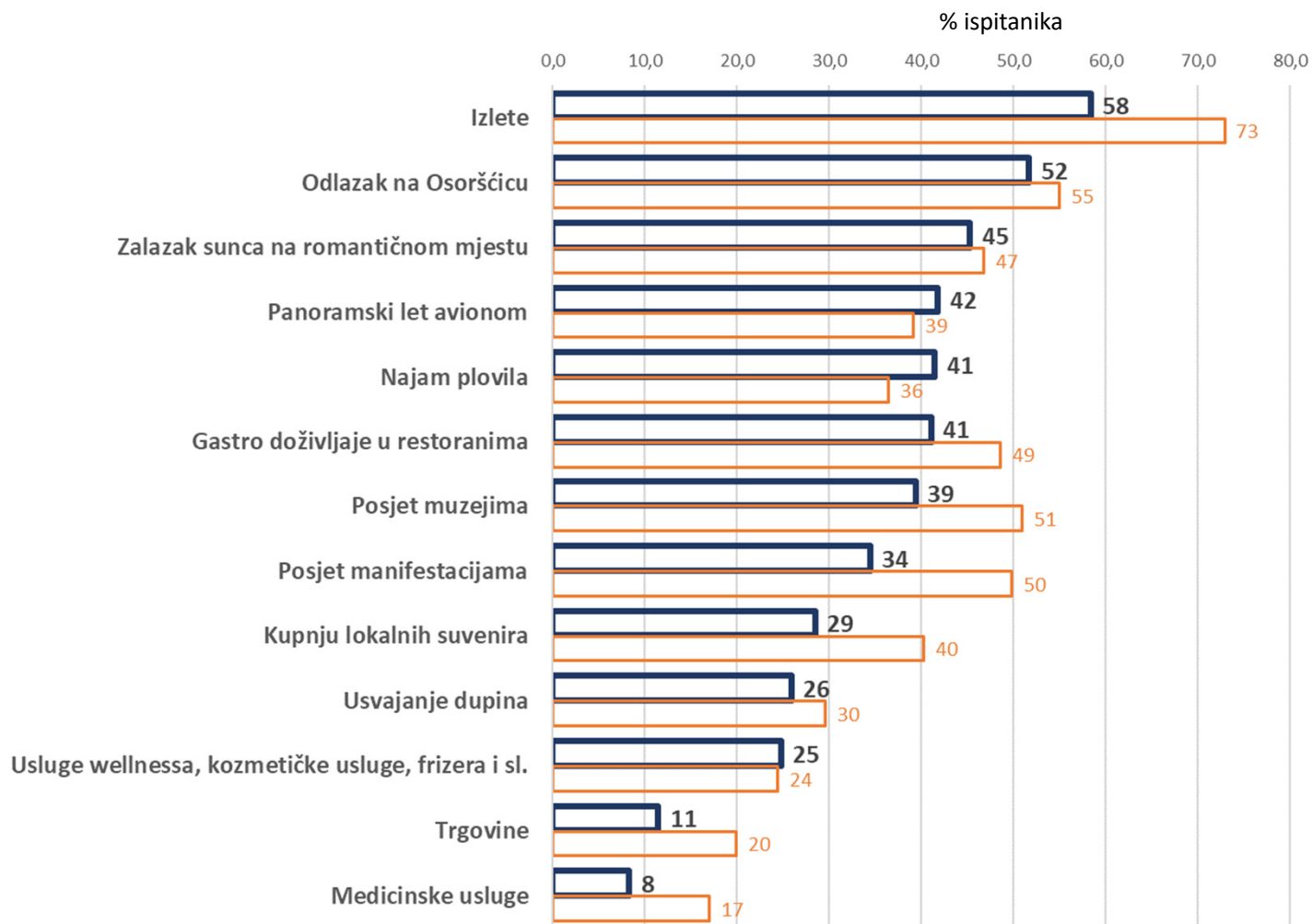
L1. Što biste preporučili gostima na Lošinj? (2023.)

L1. Što biste preporučili gostima na Lošinju? (2019. – 2023.)

2019. – 2023.:

Građani su u manjoj mjeri spremni preporučiti većinu elemenata ponude u usporedbi s 2019. Izuzetak su panoramski let, najam plovila te usluge wellnessa.

Mogućnost više odgovora; uspoređena je samo ona ponuda koja je bila navedena u obje godine.

L2. Što je najbolje što Lošinj nudi gostima? (2023.)

Ispitanici su navodili jedan ili više odgovora (tzv. otvoreni odgovori). Odgovori su bili raznoliki, neki su ispitanici navodili određenu ponudu, drugi općenite značajke ponude. Odgovori se mogu grupirati u nekoliko skupina:

- Prirodne ljepote (čisto more, plaže, svježi zrak, zalasci sunca, borove šume, mir, netaknuta priroda, biljni i životinjski svijet...)
- Muzeji i kulturna baština (Muzej Apoksiomena, Osorski vremeplov, muzeji općenito, koncerti...)
- Aktivnosti na otvorenom (biciklističke staze, šetnice uz more, ronjenje, izleti brodovima na otoke, pješčačenje po otoku, sportovi na vodi, panoramski let avionom...)
- Wellness i rekreacija (wellness centri u hotelima, Aquapark, teniski tereni i turniri, aktivnosti u kampovima...)
- Providenca i vidikovci (vidikovac Providenca, panoramski pogledi...)
- Gastronomija i lokalni proizvodi (restorani i lokali, autohtoni proizvodi, destilerija Martinščica....)

Učestalost pojedinih odgovora prikazana je u tablici. 414 ispitanika navelo je ukupno 761 element ponude Grada.

	Broj ispitanika	%
Priroda	112	27,1
More	85	20,5
Plaže	68	16,4
Šetnice, pješačke staze, biciklističke staze	62	15,0
Providenca	47	11,4
Apoksiomen, muzeji, kultura	42	10,1
Gastronomija	41	9,9
Zrak	40	9,7
Čisto	32	7,7
Izleti	21	5,1
Hotel	19	4,6
Kamp	17	4,1
Dupini, plavi svijet	16	3,9
Mir	16	3,9
Osor	15	3,6
Aquapark	13	3,1
Loger	12	2,9
Ljudi, gostoprimstvo	12	2,9
Wellness	11	2,7
Sve	10	2,4
Šuma	9	2,2
Sport	9	2,2
Ronjenje	6	1,4
Panorama, panoramski let	6	1,4
Tenis	4	1,0
Koncerti	4	1,0
Miomirisni vrt	4	1,0
Ostalo	28	6,8
Ukupno ispitanika	414	
<i>Mogućnost više odgovora</i>		26

L3. Koje su najbolje manifestacije na području Grada Malog Lošinja? (2023.)

Ispitanici su navodili jedan ili više odgovora (tzv. otvoreni odgovori). Odgovori su bili raznoliki, neki su ispitanici navodili određeno događanje, drugi nekoliko događanja ili, pak, grupe događanja.

Učestalost pojedinih odgovora prikazana je u tablici. 367 ispitanika navelo je ukupno 472 događanja/manifestacije na području Grada Malog Lošinja.

	Broj ispitanika	%
Koncerti (nautički koncert...)	52	14,2
Ribarske fešte	37	10,1
Pomorske večeri	34	9,3
Dani glazbe	31	8,4
Advent	30	8,2
Downhill	27	7,4
Osorske glazbene večeri	22	6,0
Lošinjske kuhinje	20	5,4
Klape na pjacalu	18	4,9
Regata	17	4,6
Sve	17	4,6
Jazz festival	16	4,4
Sport	13	3,5
Balkoni	12	3,3
Dan dupina	11	3,0
Karneval	10	2,7
Maškare	10	2,7
Jedrima oko svijeta	10	2,7
Dan iseljenika na Susku	8	2,2
Dani kruha	8	2,2
Novogodišnji kup u podvodnom ribolovu	7	1,9
Dani šparoga	5	1,4
Dani janjetine	3	0,8
Gastro	3	0,8
Ostale ljetne fešte, tradicijske, igre	21	5,7
Ostalo	30	8,2
Ukupno ispitanika	367	

Mogućnost više odgovora

L4. Prijedlozi za unapređenje kvalitete manifestacija (2023.)

Ispitanici su navodili jedan ili više prijedloga unapređenja kvalitete manifestacija (tzv. otvoreni odgovori). Učestalost pojedinih odgovora prikazana je u tablici. 292 ispitanika, ne računajući one koji su odgovorili 'ne znam' ili 'nemam ideju', navelo je ukupno 416 prijedloga.

Većina (gotovo dvije trećine) ispitanika naveli su u prijedlogu unapređenja prilog 'više', sugerirajući veći broj, odnosno češće održavanje postojećih događanja/manifestacija raznih vrsta. „Više zabave”, „više glazbe”, „više fešti”

„Svaki dan nešto...”, „svaki tjedan fešta”, „svaki vikend pučke fešte”, „klape svaku ljetnu večer”, „muzika na balkonima cijelo ljeto”, „gajete svaku večer u luci”

Ali, i organiziranje novih manifestacija, više manifestacija za mlade, tijekom cijele godine, izvan sezone, na malim otocima, uključiti stanovnike i lokalne umjetnike, turiste („moderniziranje tradicionalnog - bolje povezivanje domaćih ljudi i turista”), što više koristiti more za aktivnosti, manifestacije temeljiti na bogatoj pomorskoj tradiciji i sl.

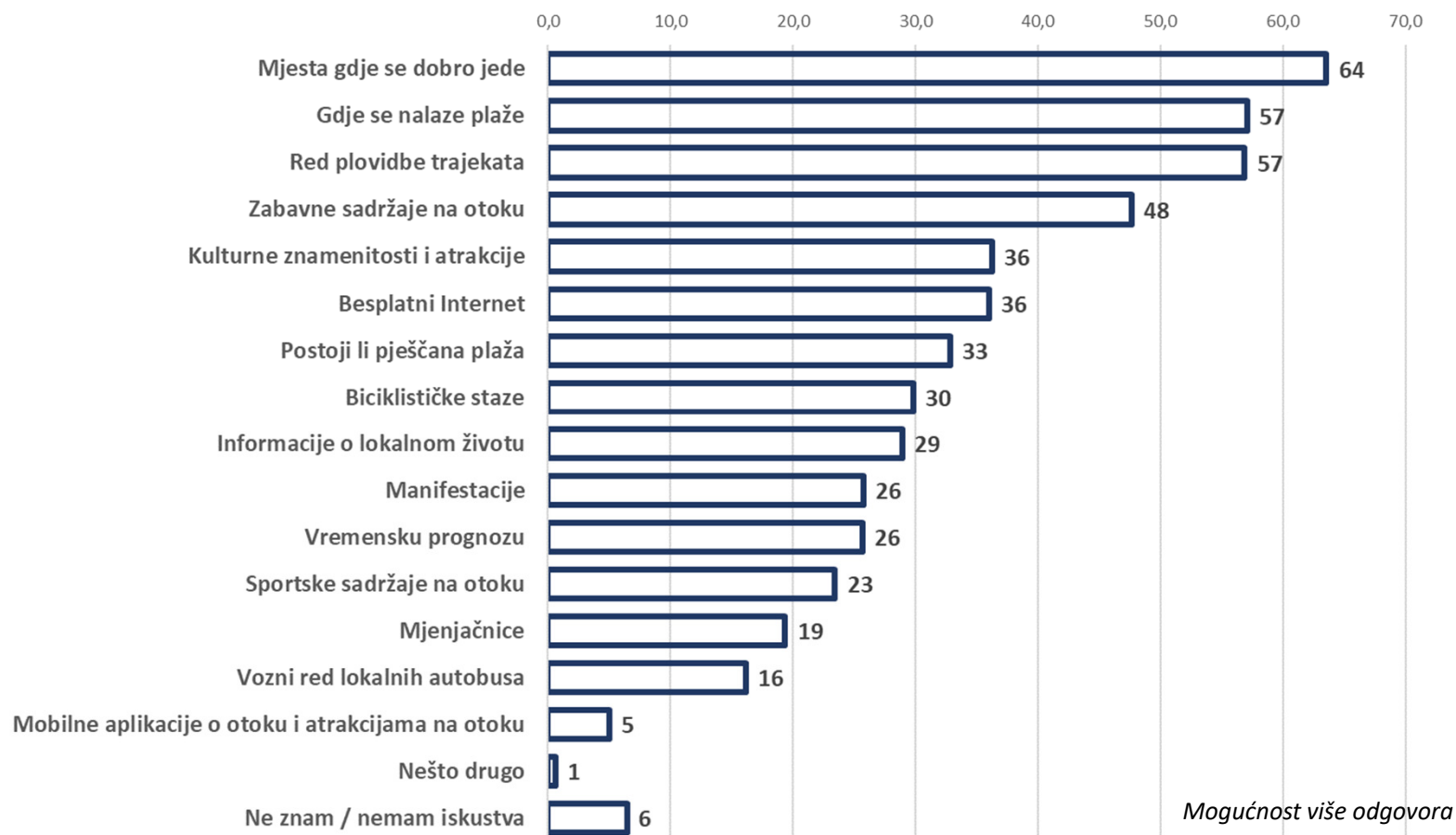
„Branje šparoga pod vodstvom”, „jedinstvene manifestacije”, „poboljšati pravovremenu informaciju o mjestu i sadržaju barem dva tjedna prije događanja”...

	Broj ispitanika	%
Više	182	62,3
Zabave	16	5,5
Glazbe	30	10,3
Fešti	30	10,3
Za mlade	27	9,2
Uključivanje turista	15	5,1
Uključenost stanovnika	14	4,8
Tradicijski običaji, folklor, baština	20	6,8
Na malim otocima	10	3,4
Izvan sezone	17	5,8
Gastro	18	6,2
Sport	12	4,1
Koncerti	17	5,8
Kultura	8	2,7
Ukupno	292	

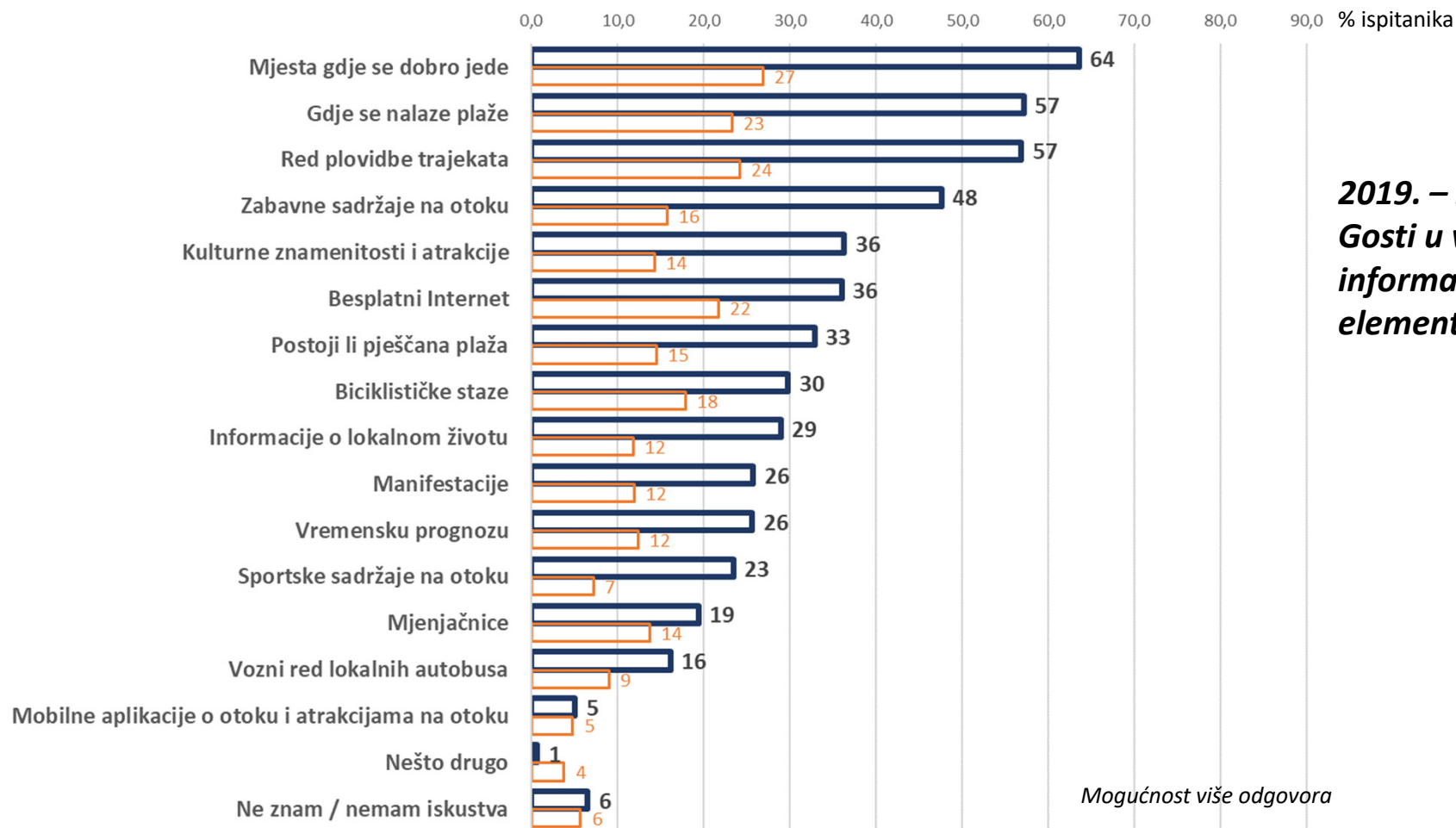
Mogućnost više odgovora

L5. Koje informacije gosti najčešće traže? (2023.)

% ispitanika

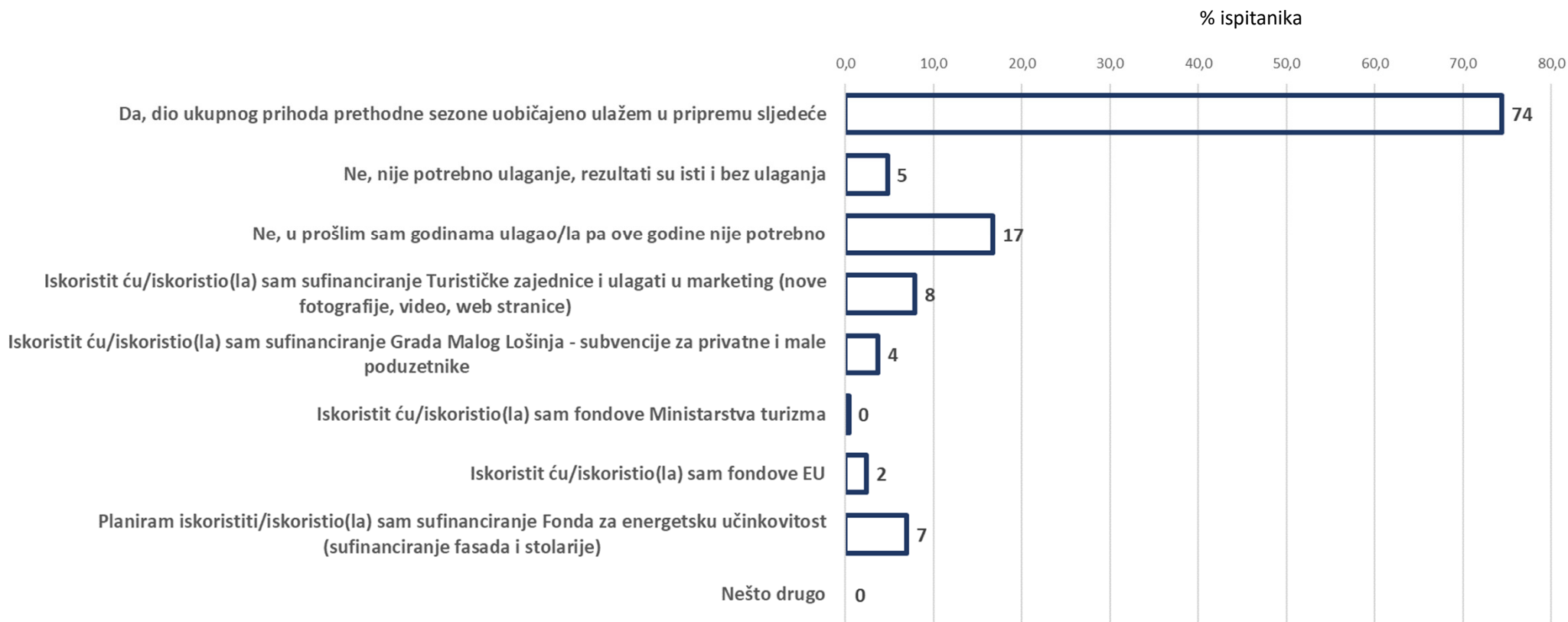
L5. Koje informacije gosti najčešće traže? (2019. – 2023.)

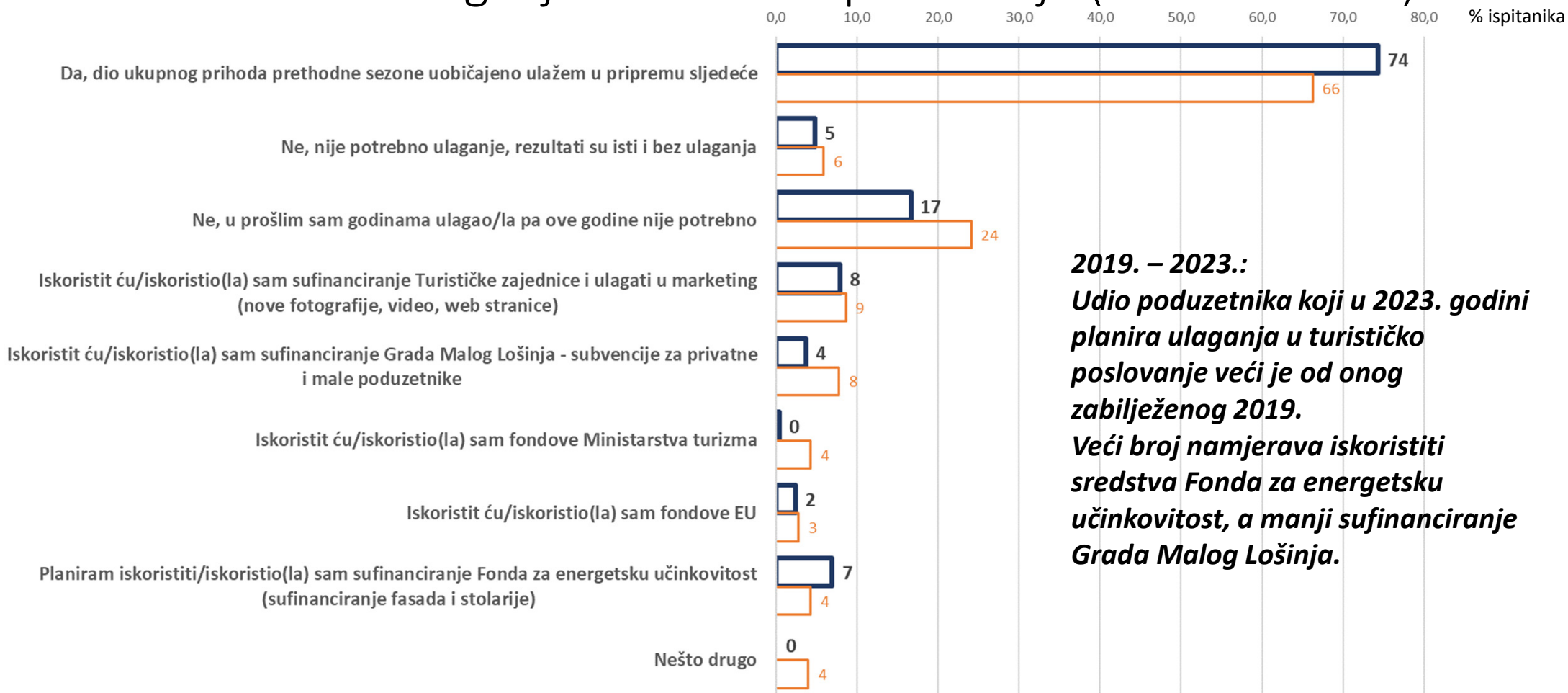
2019. – 2023.:
Gosti u većoj mjeri traže
informacije o svim ponuđenim
elementima ponude.

Mogućnost više odgovora

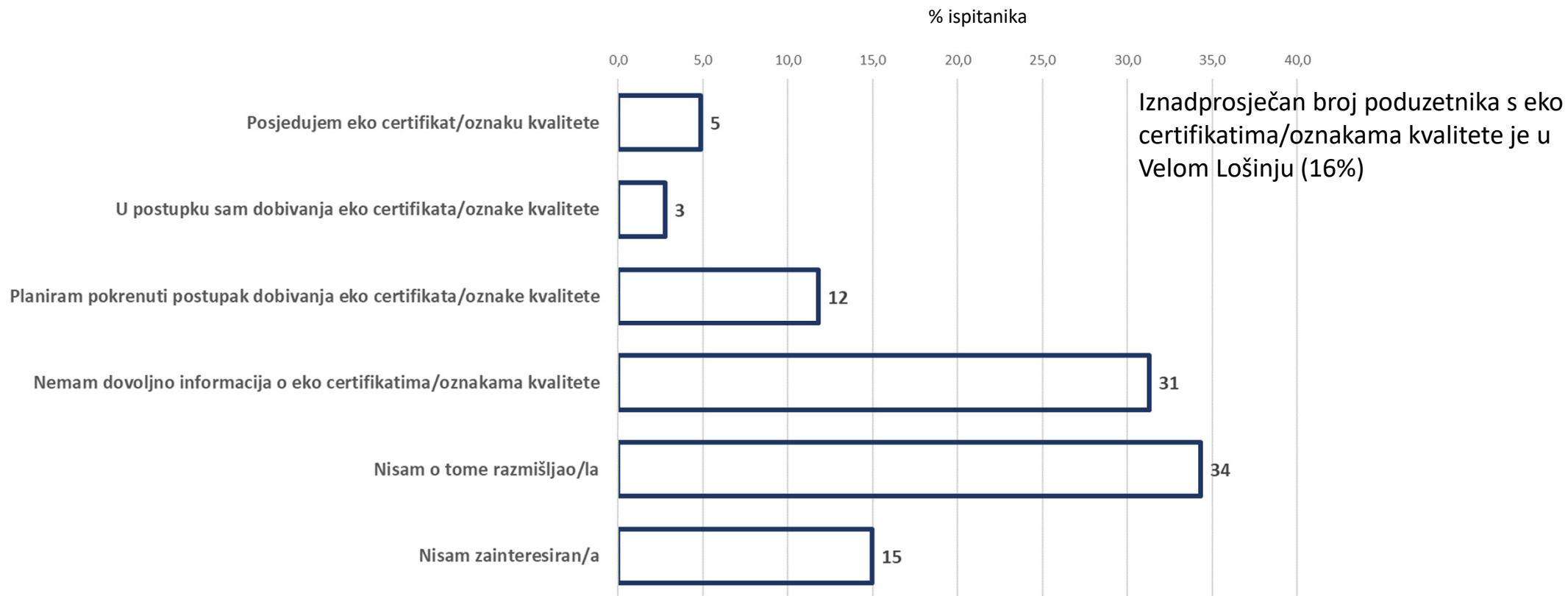
L6. Planirana ulaganja u turističko poslovanje (2023.)

L6. Planirana ulaganja u turističko poslovanje (2019. – 2023.)

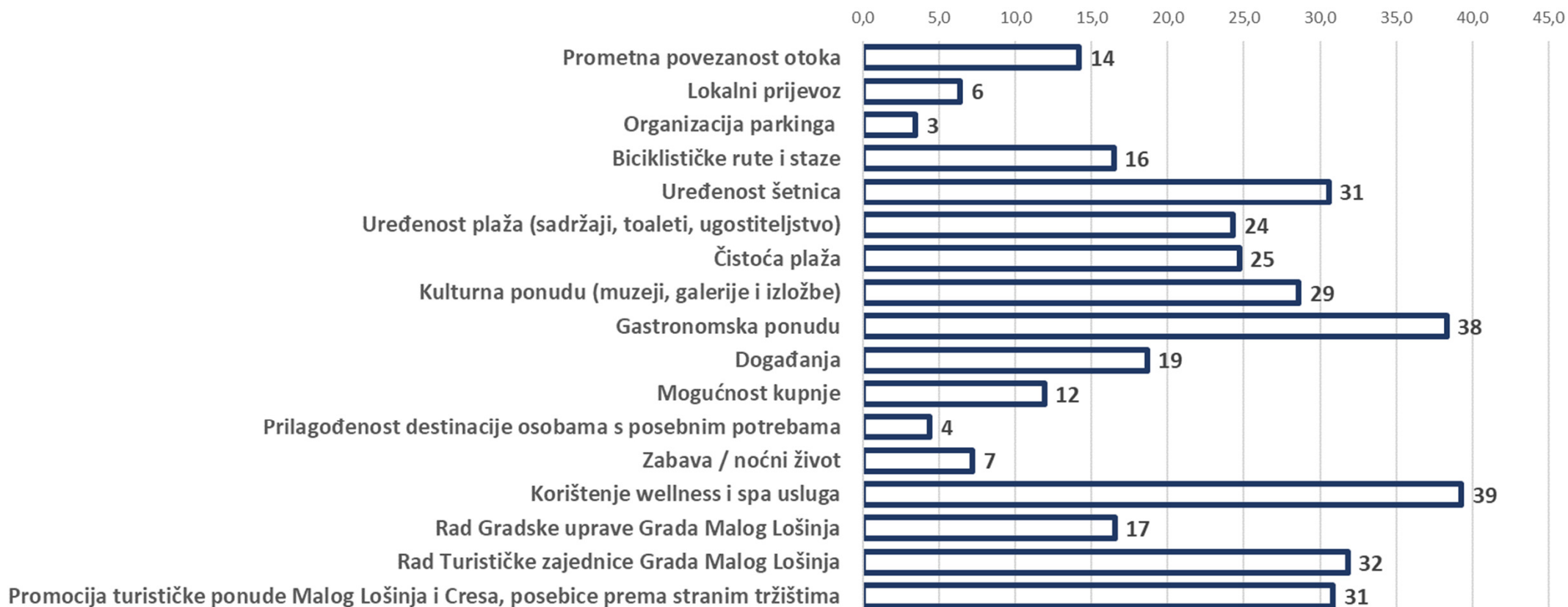

L6a. Status/stav poduzetnika s obzirom na eko certifikate/oznake kvalitete (2023.)

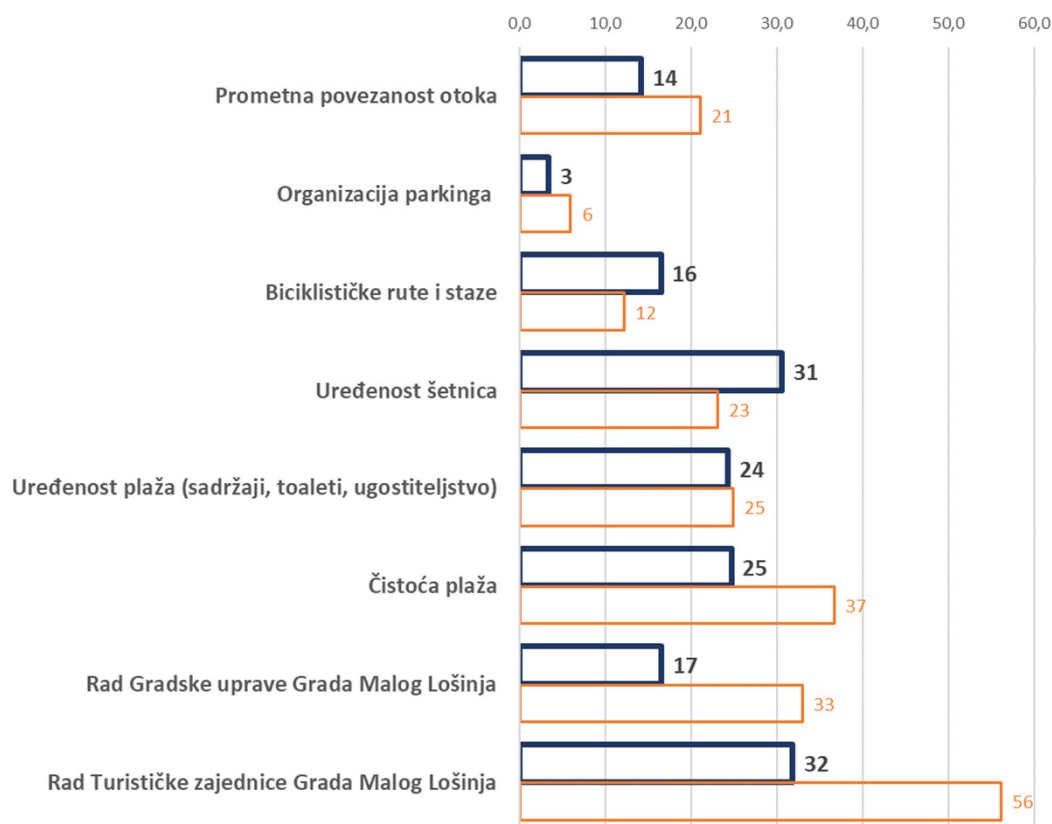
L7. Ocjena ponude elemenata (2023.)

% ispitanika koji su ocijenili element ocjenama 6 ili 7
na skali od 1-izrazito loše do 7-izrazito dobro

L7. Ocjena ponude elemenata (2019. – 2023.)

% ispitanika koji su ocijenili element ocjenama 6 ili 7
na skali od 1-izrazito loše do 7-izrazito dobro

2023.
2019.

2019. – 2023.:

***Rast zadovoljstva uređenošću šetnica,
biciklističkih staza i ruta***

***Pad zadovoljstva prometnom povezanošću
otoka, organizacijom parkinga, čistoćom plaža,
radom gradske uprave i TZ-e***

L8. Obrazloženje ocjene gradske uprave i prijedlozi unapređenja rada i suradnje sa stanovnicima (2023.)

Ispitanici su obrazlagali ocjenu gradske uprave navodeći jedan ili više razloga (tzv. otvoreni odgovori) ili pak samo ponavljajući ocjenu rada gradske uprave. Učestalost pojedinih odgovora prikazana je u tablici. 358 ispitanika navelo je ukupno 416 komentara.

Među onima koji su naveli ocjenu, najviše građana ponovilo je da je zadovoljno sa svime (13%), 9% smatra da (uvijek) može bolje, a 6% ocjenjuje rad gradske uprave lošim.

Komentari su većinom vezani uz potrebu bolje komunikacije i suradnje s građanima, uključivanja građana u donošenje odluka, 'slušanje' i uvažavanje mišljenja građana i njihovih potreba, bolju dostupnost građanima, potrebu boljeg i pravovremenog informiranja građana, transparentnosti rada gradske uprave i sl. Građani su posebno spominjali potrebu češćih susreta sa stanovnicima malih otoka, uključivanja mladih, digitalizaciju uprave i sl.

„Poticanje stanovnika na davanje prijedloga i usvajanje istih - suradnja komunikacija transparentnost”, „gradska uprava treba biti servis građanima”...

Kao pojedinačni problemi su istaknuti sljedeći: kvaliteta parkinga osobito za lokalno stanovništvo, problem mostova na Privlaci i kod Osora, taxi promet Ilovik - Mrtvaška - Mali Lošinj koji ne funkcionira već 6 mjeseci

	Broj ispitanika	%
Dobro	47	13,1
Može bolje	32	8,9
Loše	22	6,1
Komunikacija	61	17,0
Suradnja, uključenost građana	36	10,1
Slušati građane	25	7,0
Dostupnost	21	5,9
Informiranost	18	5,0
Manji otoci	13	3,6
Transparentnost	10	2,8
Mladi	9	2,5
Digitalizacija	6	1,7
Ne znam, ne želim	44	12,3
Ostalo, politika	68	19,0
Ukupno	358	

Mogućnost više odgovora

L9. Obrazloženje ocjene TZ Grada Malog Lošinja i prijedlozi unapređenja rada (2023.)

Ispitanici su obrazlagali ocjenu TZ Grada Malog Lošinja navodeći jedan ili više razloga (tzv. otvoreni odgovori) ili pak samo ponavljajući ocjenu rada TZGML. Učestalost pojedinih odgovora prikazana je u tablici. 337 ispitanika navelo je ukupno 401 komentar.

Među onima koji su naveli ocjenu, najviše građana ponovilo je da je zadovoljno s radom TZ (27%), 9% smatra da (uvijek) može bolje, a 2% ocjenjuje rad TZ lošim. Oko 6% ocjenjuje/poistovjećuje rad TZ s radom gradske uprave.

Komentari su vezani uz potrebu bolje promocije (u kontekstu promocije grada, iznajmljivača, elemenata ponude, izvansezonskog razdoblja), manifestacija (bolje i više manifestacija, bolja promocija), produljenja sezone, odnosno razvijanja proizvoda zimskog turizma („*probuditi zimu na otoku*“), uključivanja mladih, ali i kvalitetnije ponude za mlade, bolje suradnje s iznajmljivačima (uključujući edukaciju, ali i promociju). Građani smatraju da se komunikacija s TZ može poboljšati, da bi TZ trebala bolje informirati i građane i turiste, uključivati stanovnike u donošenje odluka, više oglašavati na društvenim mrežama i sl.

„potrebno je educirati ljude o ljekovitosti otoka“

„jače promovirati zdravstveni turizam - Grad stipendirati pulmologe“

„suradnja sa zdravstvom otoka“

„imamo na otoku puno potencijala, trebaju naći način kako iskoristiti“

„bolje iskoristiti sve resurse koje imamo kao otok i kao zajednica“

„motivirati iznajmljivače i vlasnike restorana na okretanje obnovljivim izvorima energije“

	Broj ispitanika	%
Dobro	91	27,0
Može bolje	31	9,2
Loše	7	2,1
Isto kao grad	21	6,2
Promocija (grada, iznajmljivača, ponude...)	39	11,6
Manifestacije (promocija, razvoj)	26	7,7
Razvijanje proizvoda zimskog turizma	18	5,3
Uključivanje mladih	16	4,7
Iznajmljivači (suradnja, oglašavanje, edukacija...)	15	4,5
Komunikacija	9	2,7
Informiranost	9	2,7
Bolje oglašavanje	7	2,1
Uključivanje stanovnika	7	2,1
Zabava, koncerti	8	2,4
Suradnja	6	1,8
Biciklističke staze, šetnice	4	1,2
Bolje informirati turiste	3	0,9
Zdravstveni turizam	2	0,6
Digitalizacija	2	0,6
Ne znam, ne želim	38	11,3
Ostalo	42	12,5
Ukupno	337	

Mogućnost više odgovora

37
Završni izvještaj, lipanj 2023.

L10. Što bi Grad Mali Lošinj i TZ Grada Malog Lošinja mogli učiniti za unapređenje kvalitete ponude destinacije i bolje rezultate rada? (2023.)

Ispitanici su davali svoje prijedloge navodeći jedan ili više prijedloga (tzv. otvoreni odgovori). Učestalost pojedinih odgovora prikazana je u tablici. 337 ispitanika navelo je ukupno 373 prijedloga.

Prijedlozi se mogu grupirati u nekoliko skupina:

- Infrastruktura i povezanost (investicije u digitalizaciju, bolju povezanost s kopnom, bolju povezanost na otoku i s otocima - marina, aerodrom, zatim biciklističke staze, bolje prometnice...)
- Suradnja i komunikacija (sa stanovnicima i turističkim gospodarstvom, otvorenost prema prijedlozima građana, motiviranje građana za poboljšanje turističke ponude...)
- Promocija (bolja prezentacija grada i turističke ponude općenito te na tržištima s većom platežnom moći, bolje oglašavanje putem interneta i sajмова...)
- Kvaliteta ponude i održivost (stavljanje autohtonih ponuda u prvi plan, smanjenje masovnog turizma, briga o okolišu, kontrola cijene i kvalitete smještaja i ponude restorana, održavanje postojećih resursa i javnih površina, poticanje poduzetnika na rad izvan sezone, poticanje poljoprivrede)
- Događanja i zabava (više događaja za djecu, mlade i sve generacije, više noćnog života i zabave, organizacija manifestacija, koncerata, zabavnih sadržaja....)

„smanjiti izgradnju i devastaciju, poticati lokalnu proizvodnju“

„napraviti požarne putove na Čikatu i cijeloj šumi, voditi puno veću brigu o šumama“

„osmisliti strategiju cjelogodišnjeg turizma“

„više uključiti lokalno stanovništvo u planiranje i donošenje odluka“

„bolja usklađenost sa svim sektorima bitnim za turizam“

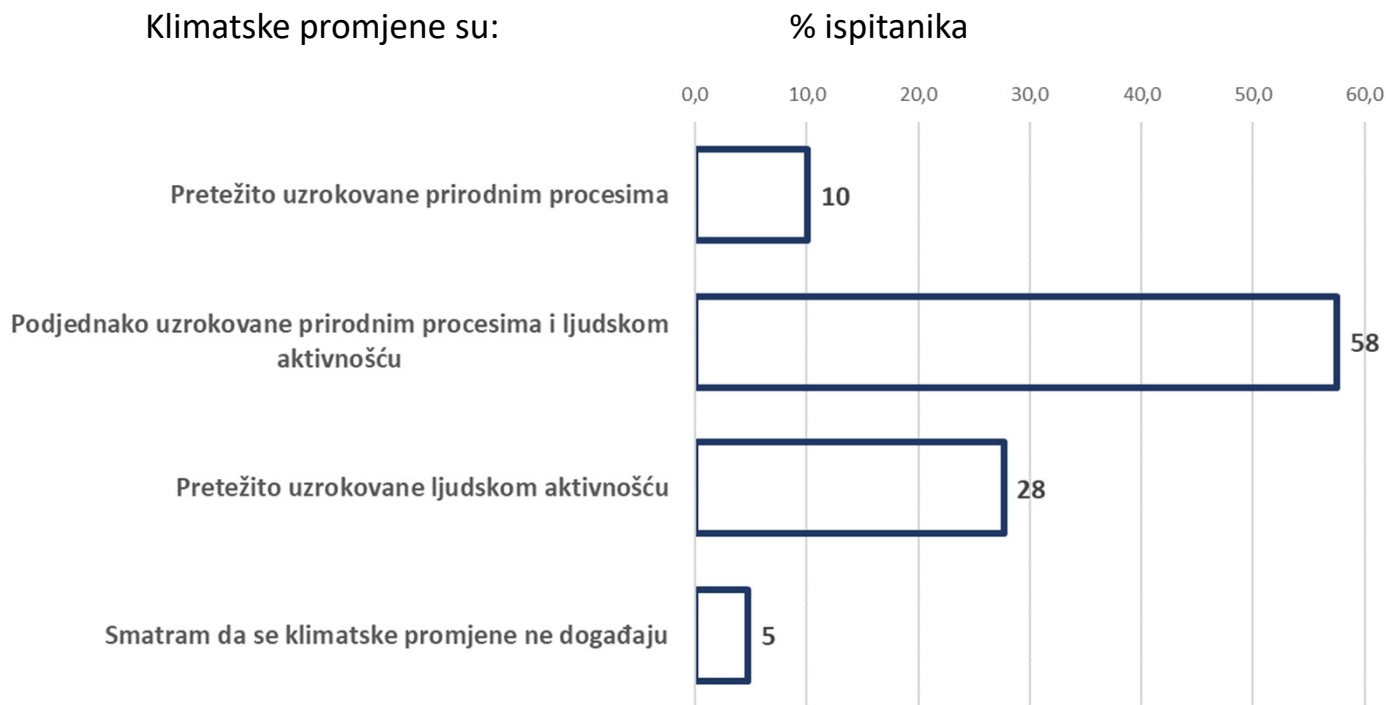
„bolje održavati postojeće resurse“

	Boj ispitanika	%
Promocija	29	9,0
Otvorenost, slušanje građana	29	9,0
Manifestacije/događanja	23	7,1
Suradnja	20	6,2
Mladi	18	5,6
Biciklističke staze	17	5,3
Urediti	17	5,3
Povezanost	15	4,7
Okoliš - zaštita	14	4,3
Zimski turizam	13	4,0
Zabava	13	4,0
Stanovnici	11	3,4
Plaže	9	2,8
Šetnice	7	2,2
Sport	7	2,2
Parking	6	1,9
Kultura, povijest, tradicija	6	1,9
Manja mjesta, okolni otoci	6	1,9
Zdravstveni turizam	5	1,6
Komunikacija	5	1,6
Koncerti	5	1,6
Aerodrom	5	1,6
Radionice, edukacija	5	1,6
Gospodarenje otpadom	5	1,6

Mogućnost više odgovora

L11. Stav građana o klimatskim promjenama (2023.)

Klimatske promjene su:

Veli Lošinj:

22% smatra da se klimatske promjene ne događaju

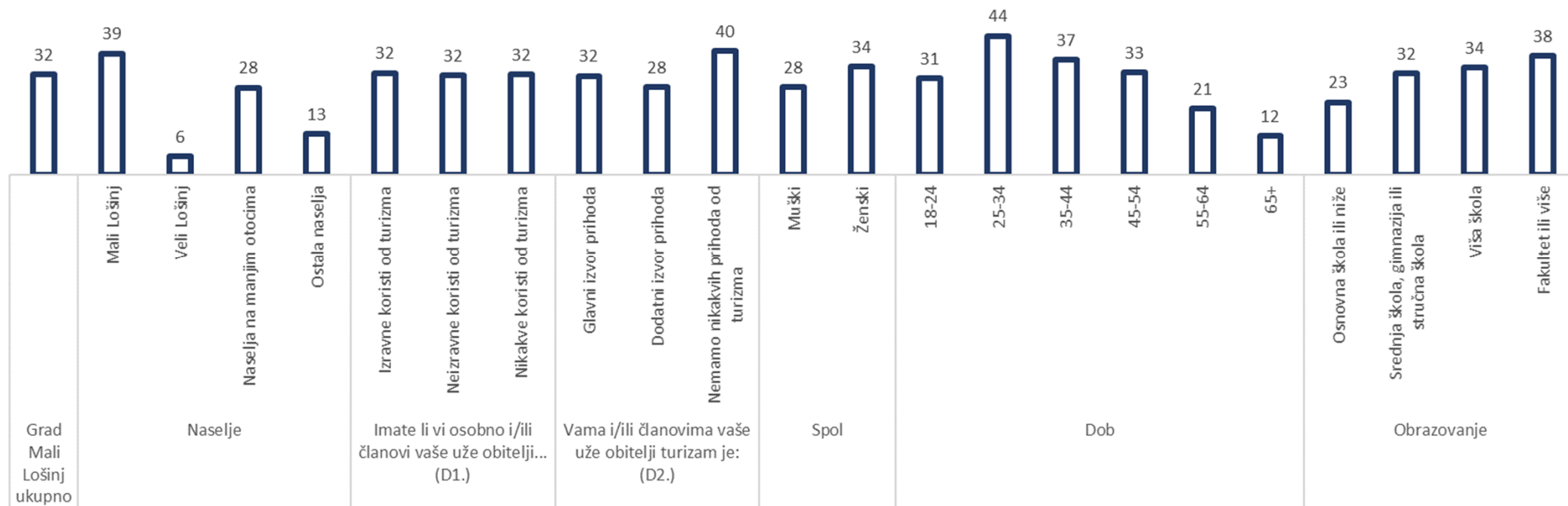
Naselja na manjim otocima:

42% smatra da su klimatske promjene pretežito uzrokovane prirodnim procesima

Stav da se **klimatske promjene ne događaju** izraženiji kod onih koji smatraju da nemaju nikakve koristi od turizma (12%), stanovnika u dobi od 65+ (13%) te onih s najnižim obrazovanjem (7%)

L12. Pokušaj smanjivanja klimatskih promjena je i moja osobna odgovornost (2023.)

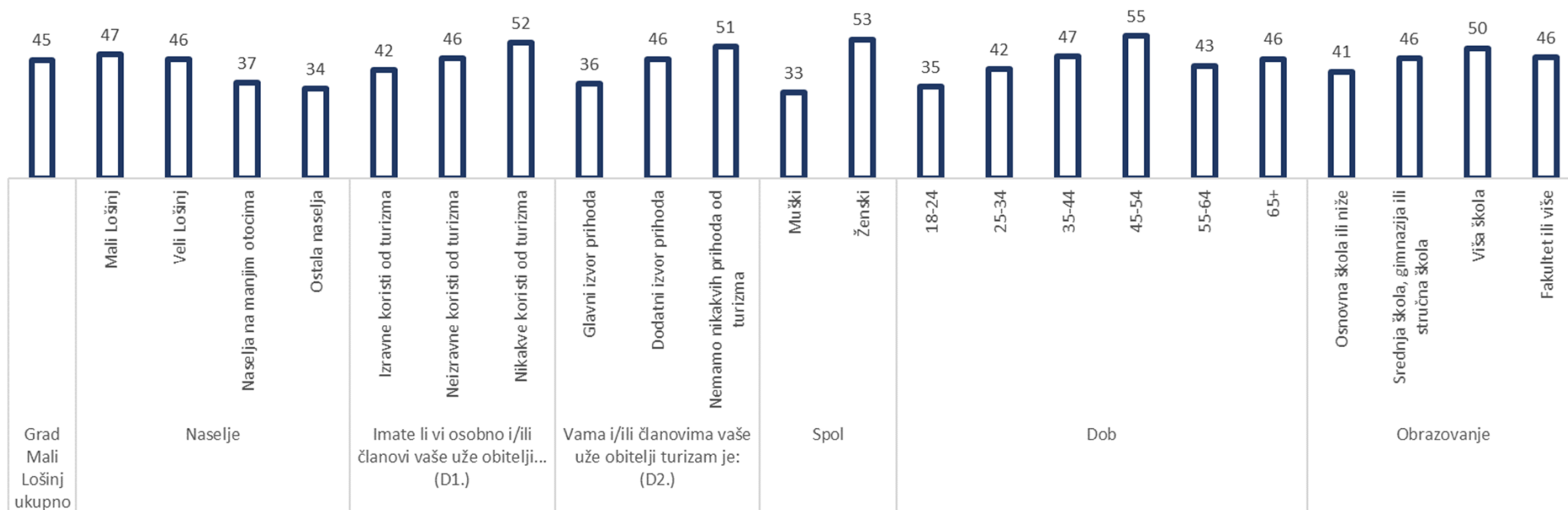
% ispitanika koji su na skali od 0 (uopće nije) do 10 (u velikoj mjeri je) odgovorili 8, 9 ili 10

Osobnu odgovornost u smanjivanju klimatskih promjena, u većoj mjeri od drugih, vide stanovnici Malog Lošinja, oni koji nemaju nikakvih prihoda od turizma, žene te stanovnici u dobi od 25 do 34 godine. Prihvatanje osobne odgovornosti raste porastom razine obrazovanja.

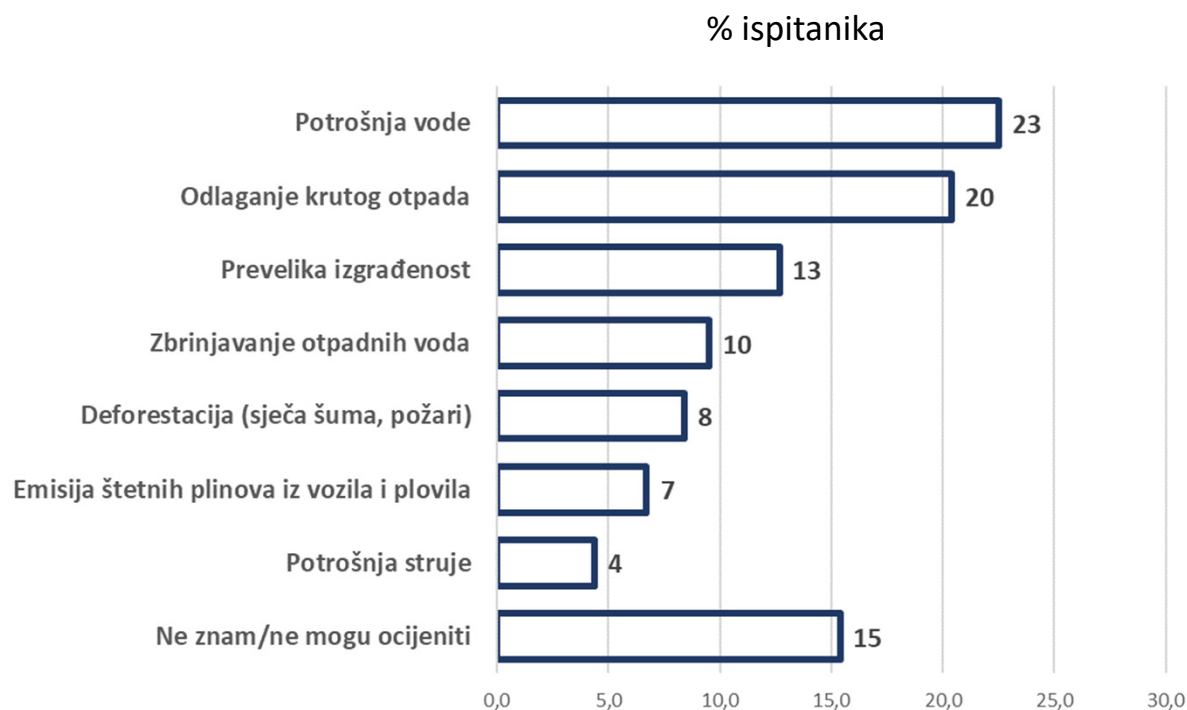
L13. Razina zabrinutosti zbog klimatskih promjena (2023.)

% ispitanika koji su na skali od 1 (uopće nisam) do 5 (izrazito jako) odgovorili 4 ili 5

Najveću razinu zabrinutosti zbog klimatskih promjena iskazuju stanovnici Malog i Velog Lošinja, oni koji smatraju da nemaju nikakve koristi od turizma, oni koji nemaju nikakvih prihoda od turizma, žene te stanovnici u dobi od 45 do 54 godine.

L14. Najozbiljniji pritisci na okoliš za grad Mali Lošinj (2023.)

Velike razlike među naseljima

Mali Lošinj:

Odlaganje krutog otpada (23%), potrošnja vode (22%), prevelika izgrađenost (13%)

Veli Lošinj:

Više od 50% ispitanika odgovorilo 'ne znam/ne mogu ocijeniti', potrošnja struje (13%)

Naselja na manjim otocima:

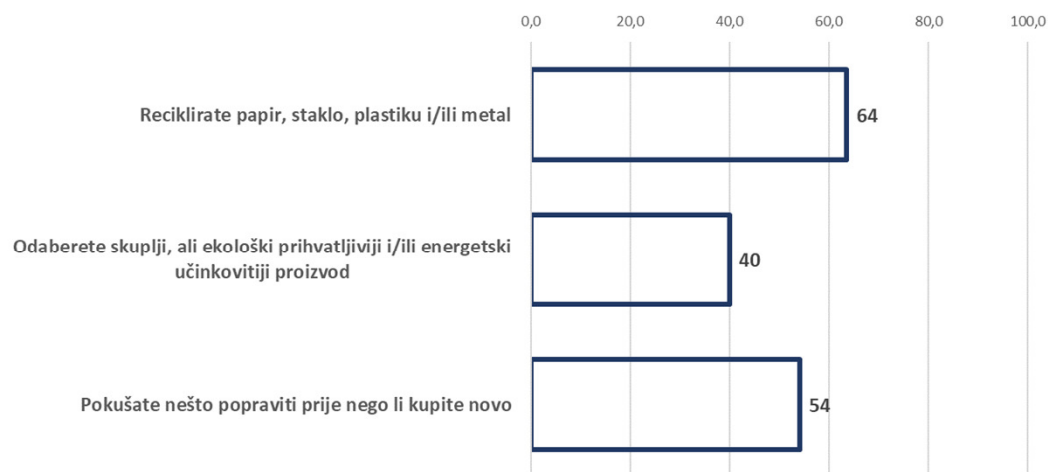
Odlaganje krutog otpada (39%), prevelika izgrađenost (17%)

Ostala naselja:

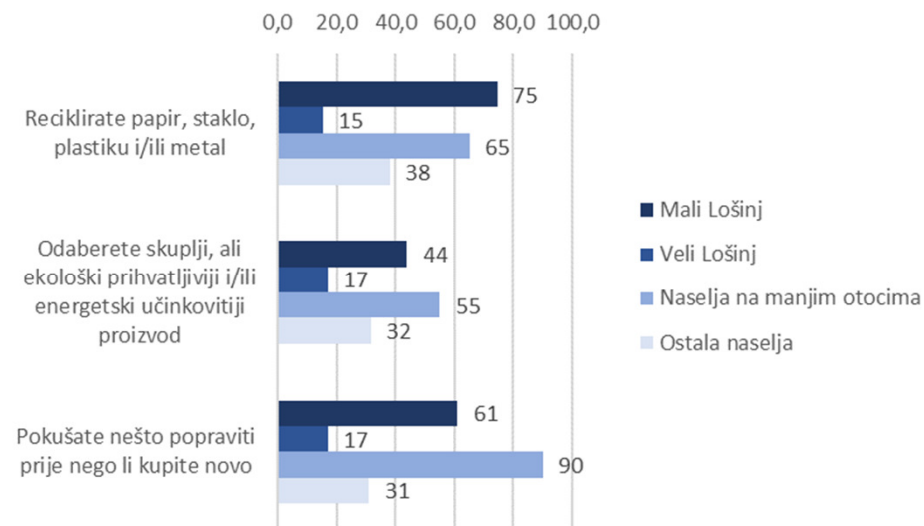
Potrošnja vode (52%), prevelika izgrađenost (16%)

L15. Održive prakse (2023.)

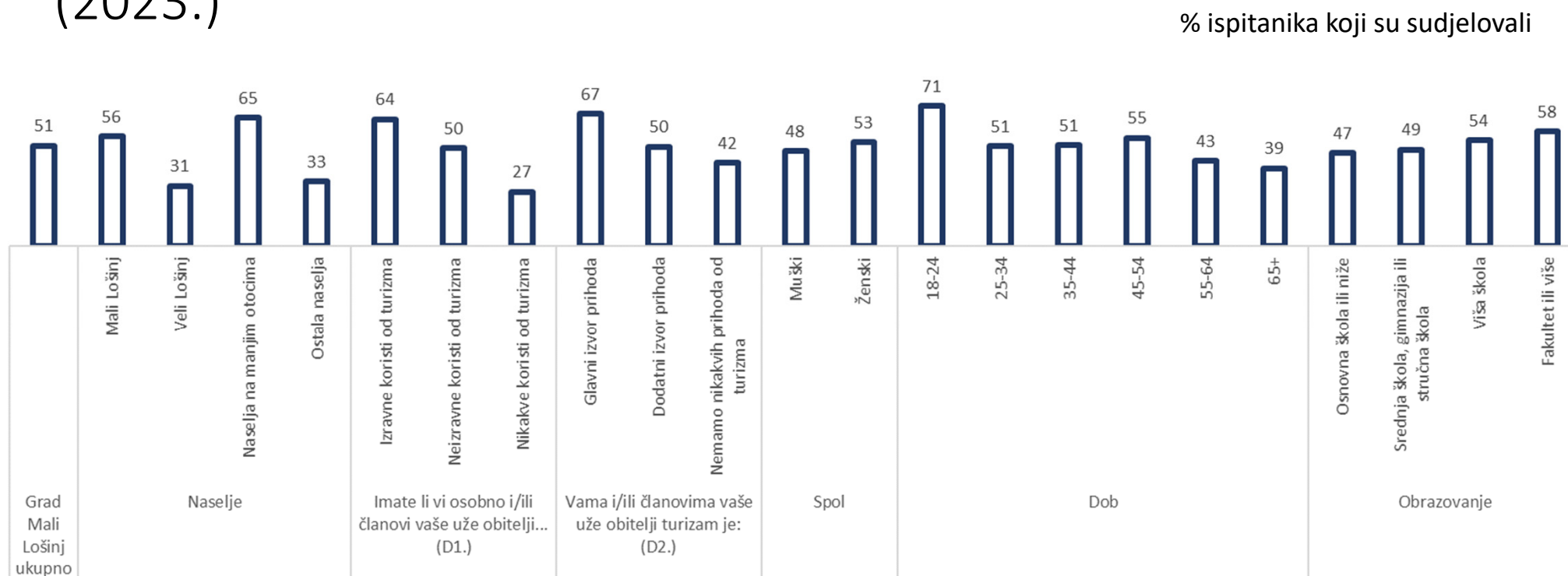
% ispitanika koji navedeno prakticira često ili vrlo često

% ispitanika koji navedeno prakticira često ili vrlo često

L16. Sudjelovanje u inicijativama kojima se potiče održivi razvoj (2023.)

Razina dosadašnjeg sudjelovanja u inicijativama poticanja održivog razvoja raste porastom razine obrazovanja, a s obzirom na dob, najizraženija je kod najmlađe dobne skupine ispitanika. S obzirom na percepciju koristi od turizma i prihoda od turizma, najveća razina sudjelovanja u inicijativama održivog razvoja je zabilježena kod onih koji smatraju da imaju izravne koristi od turizma i onih kojima je turizam glavni izvor prihoda. S druge strane, najmanja razina sudjelovanja je kod onih koji nemaju prihoda od turizma i smatraju da nemaju niti koristi od turizma.